

Concept deelverslag van het verhandelde in de Statencommissie Financiën, Economische Zaken en Bestuur

van 3-2-2023

betreffende Statenvoorstel Campus Vastgoed Greenport Venlo inzet en visie tot 2030

Statenkenmerk	G-22-061	Maastricht	3-2-2023
---------------	----------	------------	----------

De voorzitter: Dus we gaan over naar punt 18.1, G22-061 Statusvoorstel Campus Vastgoed Greenport Venlo, inzet en visie tot 2030. We bespreken dit voorstel in twee termijnen en de eerste termijn is vijf minuten. Ik geef het woord aan mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Dit keer zal ik kort zijn. Het is de derde keer dat wij een beslissing met financiële consequenties over Brightlands Venlo moeten nemen. In de fundamentele onderbouwing is niets veranderd. Ook de risico's zijn hetzelfde en nog steeds groot. Doordat PS al twee keer positief heeft besloten lijkt deze beslissing een formaliteit te zijn. We hebben geen aanvullingen meer ten opzichte van de stemverklaring tijdens de laatste PS-verklaring en daar wilde ik het bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u mevrouw Boven. Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, ik wou vragen, omdat we twee keer positief over andere dingen hebben besloten zou dit ook een formaliteit zijn. Kunt u dat uitleggen? Want we hebben nou juist dit nog niet besloten, omdat het een apart besluit vergt.

De voorzitter: Dit was een interruptie op mevrouw Boven, ja.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Dat heb ik misschien niet helemaal goed verwoord, maar de samenhang tussen die beslissingen is zo groot, je kan geen Brightlands Venlo doorvoeren als je hier geen positieve beslissing over neemt. Dus die samenhang is zo groot dat ik niet verwacht dat er iemand nu 'nee' gaat zeggen. Dat is misschien een betere toelichting.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Begrijp ik het goed dat de Partij voor de Dieren dit als een kamelenneus beschouwt, waarvan ze het leidsel nou eenmaal ter hand hebben genomen en dat de hele kameel dan ook mee de zaal in moet worden getrokken, klopt dat zo?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Zou u die vraag kunnen herhalen?

De heer Van Wageningen (D66): Ja, u kent misschien de vergelijking van een kamelenneus. Als je de neus van de kameel hebt binnengehaald in de zaal dan komt de rest van de kameel ook wel. Zijn jullie nu in die val getrapt?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ik ben het ermee eens dat je zou kunnen zeggen dat dit misschien een salamitactiek lijkt te zijn, maar ik heb niet het gevoel dat wij daarin mee zijn gegaan, want wij hebben elke keer gezegd dat wij het er niet mee eens waren, dus wij zijn daar niet in meegegaan.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, in hoofdstuk 1 van dit dossier staat dat Villa Flora geen geschikt gebouw is voor een campus die op eigen benen moet staan. D66 wil een besluit over Villa Flora dan ook graag nemen op grond van een goede doorrekening van de situatie, waarbij de campus afscheid neemt van Villa Flora. Als dat nu nog niet kan, is het wat D66 betreft acceptabel als de volgende Staten dit besluit nemen. De vraag aan het College is of u dit wilt voorbereiden. Ter verduidelijking van ons standpunt en deze vraag noem ik een inhoudelijk en een financieel aspect. D66 gunt de regio rond Venlo een academisch milieu en een economische motor en we zijn er niet van overtuigd dat Villa Flora daarin past. Sterker, op grond van alle informatie die we hierover kregen, leek het ons aannemelijk dat Villa Flora een molensteen om de nek van de campus dreigt te worden. En financieel: nadat de VVD al een financiële molensteen om de nek van de Provincie heeft gehangen, Maastricht Aachen Airport, is D66 er niet klaar voor om op de valreep nog zo'n last op de volgende Statenperiode te leggen. Tot zover.

De voorzitter: Mijnheer Van Est.

De heer Van Est (50PLUS): Voorzitter, in sneltreinvaart. We hebben het Statenvoorstel van de campus gelezen en bekeken en het second opinion rapport en de rapportage over de financiële analyse van de huisvestingsopties. We danken de opstellers voor de gemaakte rapportages die echter zeer uitgebreid zijn en de keuze niet eenvoudiger maken. In de vorige vergaderingen werd de casus Venlo uit elkaar gehaald, gezien de erfenis waarmee Venlo zat opgezaald, met name de Villa Flora. De indruk die 50PLUS krijgt bij het lezen van alle stukken is dat het niet meer uitsluitend de erfenis is die hersteld wordt. Bij de incidentele maatregelen staat ook dat de financiële bijdrage van € 19,7 miljoen ook dient ter dekking vanwege die exploitatie en verliezen uit het verleden. Maar dat zijn toch de € 5,6 miljoen die beschikbaar zijn gesteld om faillissement te voorkomen? Maar bij financieel advies wordt het totaalbedrag van € 15 miljoen genoemd voor investering voor Villa Flora. Bij de structurele maatregelen staat dat de maatregelen een jaarlijkse verbetering van € 1,5 miljoen realiseren, waardoor het bijna een sluitende begroting is voor 2029 en 2039, maar ik denk dat dat 2030 moet zijn. Maar als je het werkelijke verhaal vertelt dan is er gewoon een tekort van minimaal € 1 miljoen dat wordt afgezegd door de Provincie met de jaarlijkse bijdrage van € 8 ton en de afgeschreven Provinciale dekking. Bij de actualiteiten zien we dat er weer één of twee vastgoedkundigen worden toegevoegd. Dit maakt het financiële resultaat niet beter. En er worden taakstellingen genoemd in de begrotingen van 2023. Zijn die hard? Zijn er consequenties als ze niet gehaald worden? Het second opinion-rapport is duidelijk en geeft aan dat er nog veel moet worden uitgelost. Het tactische plan moet nog worden gemaakt. Maar hoe kun je dan zien of er nog voldoende toekomstperspectief is? Andere opmerkingen. Campus Vastgoed heeft geen financierbare businesscase. Er is geen alternatief scenario voor handen. Sluitende exploitatie is enkel haalbaar na forse bijsturing en er is onvoldoende cashflow om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Uit het hoofdstuk Bijdrage Provincie Limburg blijkt dat er vele risico's zijn voor het creëren van een stabiele vastgoedsituatie in 2030. Eerder lijkt het dat de aandeelhouders daarna nog aan de bak moeten. Wij zouden hier nu een beslissing nemen voor de komende twee Statenperiodes en 50PLUS vraagt zich af of

het wel noodzakelijk is om bij deze beslissing, die zoveel impact heeft op de mogelijkheden van de Provincie in financiële zin, of het nu verstandig is om over het graf te gaan regeren. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u mijnheer Van Est. Mijnheer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de SP staat, en dat zal niet onbekend zijn, positief tegenover de Brightlands. In die erecommissievergadering van FEB heeft SP aangegeven de Brightlands Campussen een warm hart toe te dragen. De triple-helix-formule werkt. We hebben bij de werkbezoeken aan de vier campussen kunnen zien dat er hard gewerkt wordt aan de innovaties om de huidige en toekomstige maatschappelijke vraagstukken op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en sociale achterstanden te helpen op te lossen, of in ieder geval er een bijdrage aan te leveren. De samenwerking met het Kennisinstituut Onderwijs en Bedrijfsleven is in vele aspecten nuttig gebleken en ja, het opzetten en het doorontwikkelen van dit soort constructen kost tijd en geld, dat hebben we gezien bij Chemelot Campus en bij Maastricht Health Campus en nu ook bij Venlo en successen op korte termijn zijn niet altijd aanwijsbaar. Maar voorzitter, het gaat niet allemaal geweldig, blijkens dit voorstel. Een goede vastgoedpositie wordt belangrijk geacht en de gedachte erachter is dat de Provincie en de gemeente Venlo daarvoor aan de lat staan. Het klinkt logisch, maar een stevige analyse waarom deze rol per se bij de Provincie en bij de Gemeente moet liggen, ontbreekt echter. En dit roept de vraag op: is het hebben van vastgoed, onverlet of dit bijdraagt aan de triple-helix-formule, wel een kerntaak voor de overheid in casu de Provincie, betreffend de gemeente Venlo? Het lijkt erop dat er in het verleden bijna fatale keuzes zijn gemaakt om de al dan niet frisse erfenis van de Floriade te aanvaarden en het effect is dat we nu met de spreekwoordelijke gebakken peren zitten. Gedane zaken nemen geen keer, zult u waarschijnlijk zeggen, maar voor de SP is dat niet voldoende. Ten eerste hebben we moeite met de structurele, in onze opvatting openeinde-financiering van € 8 ton per jaar, te beginnen in 2023. We begrijpen dat er enig comfort moet zijn om de komende jaren te kunnen opereren, maar tegelijkertijd zouden we graag zien dat er enige druk wordt uitgeoefend om het infuus dat de Provincie heeft gelegd niet eeuwig kan blijven druppelen. Dan, voorzitter, de incidentele bijdragen van € 8,5 miljoen. Een enorm bedrag in verhouding tot wat de vastgoedportefeuille in werkelijkheid is. De bijgeleverde rapportage over het tweede kwartaal van 2022 geeft ons niet het comfort dat het hiermee allemaal goed gaat komen. We zitten inmiddels ruim in 2023 en het zou ons echt helpen als er een Q3- of zelfs een Q4-rapportage zou liggen, om een beter gevoel te krijgen of we er wel verstandig aan doen om nu al een dergelijk groot bedrag ter beschikking te stellen, of dat het wellicht tranches met tussentijdse monitoring en evaluaties, verbeterlagen enzovoort, dan wel fysiek, dan wel organisatorisch, worden uitgevoerd. Dan, voorzitter, dat is meer gericht aan de Staten zelf, de immunisatiereserve, een flinke graai van € 8,5 miljoen hieruit. We discussiëren in dit huis vaak over het niet aanspreken, maar zelfs aanzuiveren van de immunisatiereserve en de uitkomst is steeds dat we uitermate voorzichtig moeten zijn met deze immunisatiereserve en moeten vasthouden aan een gezond volume daarvoor. Het voorstel staat hier in de ogen van de SP dus volledig haaks op en het roept de vraag op hoe GS hiermee omgaat, met de tegenstelling of er sprake is van aanzuivering van de immunisatiereserve op termijn, hoe en waarmee en waarvoor. Voorzitter, dit voorstel is er vooral op gericht om de vastgoedpositie in financiële zin te verbeteren en te voorkomen dat we in de toekomst weer voor onaangename verrassingen komen te staan. Kortom, soliditeit en continuïteit hiermee rust op het dossier. Wat echter ontbreekt is een visie op de rol van de Provincie ten aanzien van het vastgoed zelf op langere termijn. Wordt er nagedacht over een exitstrategie in welke vorm dan ook, of vindt het College dat er altijd en eeuwig een rol van

bedrijventerreinenbeheer moet worden behouden? Dan mijn laatste vraag en dan rond ik af, voorzitter, en wellicht is het buiten de orde, maar dat hoor ik dan vanzelf. Bij de behandeling van de Heldere Landen Campus Greenport Venlo hebben wij gesproken over het risico van onenigheid tussen de partners, tussen concreet ook BASF, Gemeente Venlo en de Provincie, en dat risico is ook in dit voorstel opgenomen. De Deputé heeft toen aangegeven dat de BASF Vegetable Seeds een langjarig commitment heeft uitgesproken, maar dat het eigenlijk nergens vastligt. Ik heb begrepen dat de Deputé dit alsnog zou regelen en de vraag is: hoe staat het daarmee? Tot zover voor mij in de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u mijnheer Van der Valk. Mijnheer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Dank u wel voorzitter. We lezen dat Greenport Venlo een jonge campus is met veel regionaal verankerd mkb en dat alle partners hun commitment hebben uitgesproken. Nu zijn dat in een triple-helix-constructie de overheid, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Voor mij is de laatste categorie het zwaarstwegend, want als het bedrijfsleven er niet achterstaat, niet gelooft dat er toekomstige producten uit voortvloeien die hun weg naar de markt en de consument vinden, dan is ieder initiatief een bodemloze put. Ik zal u een hoorcollege over macro-economie besparen. Als je dit voorstel verder leest, dan proef je aan alles dat er weinig enthousiasme bij dat bedrijfsleven te bespeuren valt. De conclusie wordt getrokken dat de optie status quo de meest wenselijke huisvestingsoptie is in deze visie op vastgoed tot 2030. Status quo, dat betekent in dit geval dat er geen nieuwe gebouwen worden ontwikkeld. Voorts meldt men dat de kans dat de geschetste risico's van de huidige vastgoedsituatie op de campus in Venlo zich gaan voordoen, aanzienlijk is. We hebben het dan over verlieslatende exploitatie, minder verhuur, onenigheid tussen partners, onzekerheid over de continuïteit na afloop van de Provinciale betrokkenheid, prijsstijgingen en ga zo maar door. Natuurlijk gaat men strak sturen, men gaat monitoren, statuten worden aangepast, de P&C-cyclus wordt aangescherpt, et cetera. Al die ambtelijke taal wordt gebezigd en dat is op zichzelf allemaal prima, maar alles valt en staat met het commitment van het bedrijfsleven. Of het nu gaat om het concept of over de vastgoedsituatie. Ik val in herhaling, maar Greenport Venlo wordt pas een succes als de toekomstige producten door de consumenten worden afgenomen en daar zit door het hele voorstel toch wel wat gereede twijfel in. Bij BCC zie je de multiplier van Provinciaal geïnvesteerd geld. Dat wordt met name gedreven vanuit het bedrijfsleven. De kernvraag is dan ook: waaruit blijkt nou het onvoorwaardelijke commitment van het bedrijfsleven in Venlo, in het Greenport-concept, maar ook ten aanzien van het vastgoed? Hoe zien de toekomstige kasstromen er vanuit het bedrijfsleven uit? Ten slotte is nog niet helder voor ons, het partnership met BASF. Natuurlijk is BASF geen aandeelhouder in het campusvastgoed, maar spelen zij als internationaal speler een belangrijke rol in de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat in Venlo? Hoe ziet deze partnership naar de toekomst toe uit en is die er nog wel? Hij is nergens verankerd. En hoe krijgt het financieel gestalte? Tot zover.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Smeets. Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In het Statenvoorstel wordt uitgegaan van de optie status quo van het vastgoed, met name behoud Villa Flora en zijn huidige functies: Expo, Box-in-box, gemeenschappelijke voorzieningen en kantoor. Daarbij is geen rekening gehouden, wat overigens ook geldt voor de Innovatoren, met de aangescherpte label A in 2030. En per afgelopen 1 januari moeten kantoren voldoen aan de eisen van label C. Het Fakton-rapport aangaande het vastgoed gaat uit van de

bestaande meerjarenbegroting en de verwachting ten aanzien van verhuurinkomsten per scenario. Dat betekent een vrijwel volledige financiële insteek, maar dat was ook de vraag. Daarbij zijn diverse uitgangspunten en aannames gehanteerd, die gebruikelijk zijn in de vastgoedsector, maar wel de wenkbrauwen doen fronsen. Met name de aanname dat huurders van Villa Flora ook in een nieuw gebouw slechts de huurprijs van Villa Flora blijven betalen, betwijfel ik. Maar goed, ik ben geen expert. Dat betekent dat investeringen om in 2030 te voldoen aan de label A-eisen nog in de bestaande, dus deze periode, de volgende periode, meegenomen moeten worden, immers, op 1 januari 2030 gaat die eis in, dus is financiering van de extra investeringen zeker in '27, '28, '29 aan de orde. Dat is onzes inziens in het Statenvoorstel niet of niet voldoende meegenomen. Daarnaast is het de vraag of de beschikbare investeringen voor het wegwerken van de achterstanden in onderhoud en beheer voldoende gedekt zijn met dit voorstel. Berekeningen gaan uit van prijspeil '21-'22 en er zijn een paar punten niet helder. Dat leidt tot de volgende vragen: is in de berekening van de gevraagde financiering rekening gehouden met aangescherpte label A-eis in 2030 en de prijspeilontwikkeling in de tweede helft van 2022? Welk effect hebben deze ontwikkelingen op de financieringsbehoefte op de korte, zeg '23, '24, en de wat langere termijn, '27, '28, '29? Is er een plan B voor de ontwikkeling van de campus indien de voorspelde tekorten van € 800.000 per jaar onverhoopt oplopen? Met andere woorden: hoe vangen we tegenvallers op, anders dan dat bij de overheden er een nieuwe financieringsvraag wordt neergelegd? Er worden namelijk nogal wat risico's beschreven, waarvan tegelijkertijd geconstateerd wordt dat deze zich waarschijnlijk ook wel zullen voordoen. Ja en vraag 4 vind ik de meest tricky vraag: is het niet verstandiger om nu eenmaal door de zure appel heen te bijten, het verlies van de erfenis uit het verleden eenmalig te nemen en te kiezen voor het scenario uitfasen? Nieuwbouw, geleidelijke verhuizing, huurders en sloop Villa Flora. Want wat GroenLinks niet wil, is dat de campus of de campusontwikkeling in gevaar komt. Die willen we ongemoeid laten. In tegendeel, we willen nieuwe kansen bieden. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Jetten. Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, voorzitter, ik wil niet meer ingaan op de campussen in het algemeen. Daar hebben we de afgelopen jaren genoeg over gezegd en we hebben ook eind vorig jaar een besluit genomen over het campusconcept voor Venlo. Wat CDA betreft, je kunt niet een positief besluit nemen over het campusconcept en dan denken dat ze niet ergens vierkante meters nodig hebben om in te zitten. Dus de discussie gaat wat ons betreft niet over de vraag of die campus vierkante meters moet hebben. De discussie gaat over de vraag of dat de Villa Flora en de Innovatoren moeten zijn. Dat is eigenlijk de kern van de discussie en daar is ook een onderzoek naar gedaan, zijn er nog allerlei variabelen op mogelijk. Ik kom er dadelijk op terug hoe we daar tegenaan kijken. Maar even vooraf, als je het hebt over de Villa Flora en de Innovatoren, dat is in het voortraject ook al uitgebreid gedeeld en is nu ook een beetje zo links en rechts in het Statenvoorstel gefietst, het is een erfenis van de Floriade. De campusorganisatie, de campus als concept, heeft niet zelf gekozen voor die gebouwen. Niet dat ze er wat op tegen hebben, maar ze hebben daar niet zelf voor gekozen. Dat is destijds een besluit geweest van de partners, om die gebouwen in te zetten, in de veronderstelling dat die een normale bedrijfsmatige exploitatie zouden kennen, en de conclusie is dat dat niet zo is. Die gebouwen hebben een structurele negatieve exploitatie, nog even los van wat mijn rechterbuurvrouw zegt dat misschien ook nog gaat gebeuren, dat zien we dan wel. Ik proef een beetje, met alle respect voor mijn collega's, dat nou precies gaat gebeuren waar het CDA al maanden bang voor is, dat de negatieve exploitatie van de Villa Flora en de Innovatoren, eigendom van de Provincie Limburg en de gemeente Venlo, continu opgehangen worden

aan het functioneren van de campus als concept. En dat is niet fair. Daarom heb ik twee maanden geleden al voorgesteld: neem nou gewoon als eigenaar je verlies op dat pand. Je kunt van alles zeggen over hoe dat het volledig gegaan is, je zou daar zelfs nog eens een onderzoek naar kunnen doen, dat helpt de kostenposten op dit moment ook niet. Maar dit is een probleem van de eigenaren en dit is geen probleem van de campussen. Mijn voorstel om het eigendom terug te nemen en dan tegen normale bedrijfsmatige condities te verhuren aan de campusorganisatie, of dat kan ook campusvastgoed zijn, en dan niet met € 8 ton per jaar gaan werken, maar gewoon in één keer je verlies te nemen als eigenaar van de gebouwen, want het is allemaal puur eigenaarsonderhoud waar dit over gaat, zou in elk geval die campus als concept, inclusief zijn vastgoed, een gewoon genormaliseerde uitgangspositie geven. En het feit dat je nu de tekorten met € 8 ton per jaar gaat afdekken leidt precies tot wat hier nu zelfs in deze Statenperiode al gebeurt: 'Poeh, heeft deze campus wel toekomst? Want kijk eens, ze krijgen hun vastgoed al niet eens geregeld.' En dat vind ik zo onfair. Wat mij overigens wel verbaast, ik bedoel, ik heb dat in het midden gegooid, er waren een aantal partijen die zeiden, dat is misschien wel een goede oplossing, het verbaast mij dat ik er geen woord van terugvind in het Statenvoorstel. En er kunnen heel goede redenen zijn waarom het College vindt waarom dat niet zo handig is, ik bedoel, wie ben ik, ik ben ook maar een leek. Maar dan zou het al fijn zijn geweest als u even had uitgelegd van, dat idee is daar geopperd, maar dat vinden we om die en die reden toch allemaal niet zo handig. We houden gewoon vast aan het feit dat we daar € 8 ton per jaar in gaan steken en dan nemen we maar het risico dat de Staten elk jaar bij de begroting dezelfde discussie gaan voeren: Moet je eens kijken hoe negatief die campus draait. Als ik naar het voorstel zelf kijk, ja, ik denk dat we niet echt een keuze hebben. Je hebt gewoon twee bleeders van gebouwen als eigenaar. Dat kun je leuk vinden of niet, maar je hebt ze, dus je zult erin moeten investeren. En dan alles op een rij zetten, vind ik inderdaad de status quo, laat de gebouwen maar staan, dan neem je verlies, dan heb je denk ik overall gezien minder verlies dan wanneer je ze gaat afbreken en wat anders neerzetten, want dat is ook gigantische kapitaalvernietiging. Ik wil wel iets zeggen over die immunisatiereserve. Het gaat ons niet meer of minder kosten, maar ik vind immunisatiereserve voor een bedrijfsvoeringsprobleem, een eigenaarsprobleem van een gebouw, niet de goede bestemming. Ik vind best dat wij voor beleidsmatige doelen geld uit een immunisatiereserve zouden mogen halen, daar is het CDA altijd wel helder over geweest. We hoeven niet te sparen om te sparen. Maar dit is gewoon een gebouwenprobleem en als je als eigenaar een probleem met je gebouwen hebt, ja, dat is dan heel jammer, maar dat los je gewoon uit je exploitatie op, einde discussie. Dus wat ons betreft komt de betaling, het is niet eens financiering, het is betaling, gewoon uit het jaarresultaat 2022 en dan weet ik ook wel dat het jaarresultaat vervolgens weer naar de immunisatiereserve gaat, dus het financieel broekzak-vestzak, dat realiseer ik me, maar ik ben het met mijn collega's aan de linkerkant eens: ik vind dat we wel een beetje zuiver moeten zijn over wat we met die immunisatiereserve wel of niet doen. Dus mijn voorstel zou zijn: gewoon ten laste van het jaarresultaat 2022.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Depondt. Mijnheer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan mevrouw Depondt in haar betoog heel goed volgen. Zoals hier naast mij gezegd, het is niet de eerste keer dat dit ter tafel komt natuurlijk, deze discussie. In uw geschetste oplossing, en u noemt uzelf een leek, maar ik heb het gevoel dat u wel vaker iets met vastgoed gedaan heeft, de vraag die bij mij opkomt, is dan ook: koppelt u de vastgoedpositie definitief los van de campus en wordt de campus daarmee een soort van mobiele entiteit die zich ook nog

kan verplaatsen naar andere gebieden, of blijven ze wel zich tot elkaar verhouden? Dat is even waar ik zoekende naar ben in het scenario dat u schetst.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Mijn idee is dat ze in ieder geval niet meer volledig verantwoordelijk zijn voor de exploitatie van het eigendom, dat nu gesplitst gaat worden. Dat zou praktisch gezien betekenen dat de eigenaar een ander is en dat zij tegen genormaliseerde condities huren voor de campus. Daarnaast zijn er andere gebouwen op het campusterrein. Ik sluit ook niet uit dat er in de toekomst nog meer gebouwen bijkomen. Daar heeft het CDA ook van gezegd: Onder condities zouden we ons zelfs kunnen voorstellen dat wij daarin investeren, in die gebouwen. Het basisidee zoals het nu bij Chemelot ook ligt dat een rendement van een vastgoedportefeuille ook ingezet zou kunnen worden voor campusontwikkeling, dat steunen wij ook. Maar door deze twee gebouwen op die manier in die totale portefeuille te laten zitten heb je dus een portefeuille waarin twee bleeders zitten. En praktisch gezien zeg ik gewoon: gooi die twee bleeders eruit, geef ze terug aan de eigenaar en laat die ze tegen normale voorwaarden verhuren en zijn eigen probleem oplossen.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Depondt. Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ja, de sprekers voor u, mevrouw Depondt, die hebben het vooral over de Villa Flora gehad en u heeft het over Villa Flora en de Innovatoren. Naar uw inzicht, gaat het besluit over beide en is het probleem even groot bij beide gebouwen?

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Nee, ik denk, de Villa Flora is financieel het grootste probleem, maar ik heb mij ook laten vertellen dat die WKO-installatie voor beide gebouwen werkt, dus dat kun je dan al niet loskoppelen. Ik heb ook de inschatting dat de bruto-nettoverhouding in de Villa Flora erg ongunstig is, waardoor je relatief weinig vierkante meters commercieel kunt verhuren, dus dan kun je wel een goede prijs per vierkante meter hebben, maar als je maar weinig vierkante meters kunt verhuren omdat je brede gangen en weet ik het allemaal hebt. Dus ja, in omvang zullen ze van elkaar verschillen. Ik denk dat je ze wel beide als zodanig moet behandelen, nog los van het feit dat in de Innovatoren ook functies zitten die niet eens iets met de campus te maken hebben. Maar goed, ik vind het een kwestie van uitwerking hoe je dat zou moeten doen. Maar mijn vraag is met name ook aan het College: Waarom ligt die optie niet op tafel?

De voorzitter: Dank u, mevrouw Depondt. Mijnheer Kapelle.

De heer Kapelle (Forum voor Democratie): Ik had het knopje even vergeten, excuses. Dank u, voorzitter. Het Statenvoorstel geeft een inkijk in de financiële begroting van het Campus Vastgoed Venlo en het principiële probleem is dat de vastgoedexploitatie verankerd zit in het geheel. De vastgoedrisico's kunnen de campusontwikkeling negatief beïnvloeden en dat is jammer, want de campusontwikkeling op zichzelf is een heel positief initiatief. In het financiële plaatje wordt de huurexploitatie getoond zonder en met aanvullende maatregelen, waarbij de maatregelen eigenlijk uitsluitend een soort financiële steun

behelzen. Onze vraag is dan ook: waar zijn de andere mitigerende maatregelen? Ik zie bijvoorbeeld geen extra maatregelen of initiatieven aan de exploitatiekant. Met andere woorden: wat is het plan B? De risicoanalyse is dus te beperkt en geeft geen inzicht in twee belangrijke factoren die gebruikt worden voor het maken van de risicoanalyse, namelijk de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het risico heeft als het zich voordoet. Een lage kans kan wel een hoge impact hebben. Om een goed gevoel te krijgen wat de omvang is van de risico's en of de mitigerende maatregelen voldoende zijn, is dus een kans- en impactindicatie absoluut noodzakelijk en dat ontbreekt in het voorstel. We sturen nu eigenlijk blind op een lijst met zeer beperkte informatie. Wat gaat er gebeuren als de kostenpost Oud Zeer dramatisch gaat oplopen, of wat gebeurt er als de inkomsten ver beneden de huidige inschatting blijven? Doordat de vastgoedexploitatie vastzit aan de campusontwikkeling, leiden financiële exploitatierisico's en problemen automatisch tot financiële problemen bij de campusontwikkeling. Om dit voorstel te kunnen ondersteunen moet er eigenlijk aan twee kwalitatieve voorwaarden worden voldaan. De risicoanalyse moet duidelijker en inzichtelijker en de vastgoedexploitatie moet losgekoppeld worden van de campusontwikkeling.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Kapelle. Dan ga ik nu over naar mijnheer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er is natuurlijk nu al veel gezegd, maar eerder dit jaar werden de campussen op meerdere momenten in de commissie besproken vanuit een integraal perspectief. We hebben samen vastgesteld dat de campussen via hun triple-helix-invalshoek een belangrijke meerwaarde bieden voor onze Limburgse economie. En daarbij is vastgoed een zeer belangrijke component. Belangrijk, omdat het vastgoed een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verdienmodel van de businessdevelopment-kant van een campus, maar ook als die strategie werkt en vertaald naar meer vastgoed rendement eventueel terug zou kunnen vloeien richting de Provincie. Inmiddels hebben we ook een groeistrategie van de campus vastgesteld en hierbij hebben de gemeente Venlo, de UM en BASF zich gecommitteerd. Ook is er een secondopiniononderzoek uitgevoerd over het vastgoed en de positie van de campus, waarbij een kortetermijnonderhoud en langetermijnoplossing zijn geformuleerd. Belangrijk is daarbij in mijn optiek dat er een voorzichtige vastgoedstrategie is geformuleerd, waarbij ook de bekende molensteen wordt verwijderd of verdwijnt. Het Statenvoorstel geeft dan ook als inzet om een vastgoedcasus structureel aan te passen en daarbij de basis te vormen voor groei naar een volwassen campus. Het belangrijkste kenmerk is een stabiele vastgoedsituatie te realiseren, zodat de campusorganisatie kan groeien naar volwassenheid, partijen betrokken blijven en meer massa kan worden gecreëerd. Ik heb ook gelezen dat extra vastgoedexpertise noodzakelijk is en wordt toegevoegd aan de organisatie en de governancestructuur om de complexe vastgoedproblemen in goede banen te leiden. Tegen die achtergrond heb ik nog wel een paar vragen. Eén is: u geeft aan dat de Provinciale rol bij vastgoed iets intensiever wordt dan bij de andere campussen of bij de campussen als geheel. Kunt u daarvan een duiding geven? Blijven we de Venlocampus zien, zeker op het gebied van vastgoed, als een aparte campus, of als een onderdeel van de gehele Brightlands? U geeft aan dat de Provinciale middelen op afroep, na instemming van de Provincie, beschikbaar worden gesteld in kleine tranches. Is er reeds een investeringsplan opgesteld waarop die investeringsmomenten zijn vastgelegd en hoe u daarmee naar de Staten gaat komen? En betreft dit dan het zo bekende oud zeer of ook de € 800.000 die wij aan de exploitatie gaan toevoegen? En tot slot, het huidige keuzescenario is de status quo, om geen nieuwe gebouwen te gaan financieren. Indien de strategie succesvol is en de campus wat betreft vastgoed gaat groeien, wat is dan de rol en de inzet van de Provincie?

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Dat zijn interessante vragen, maar die laat je voorafgaan door de opmerking dat hiermee een molensteen van rond de nek van de campus afgehaald wordt. Dat opent bij mij wel de vraag, hoe gaat de VVD nou om met de financiën van de Provincie? Want natuurlijk kan je alles oplossen door zelf geld te besteden, maar dit is een voorstel waarbij € 8,5 miljoen uit de immunisatiereserve wordt gehaald en structureel nog € 8 ton per jaar ten laste van de begroting wordt gelegd. Is dat de manier waarop de VVD de problemen van de Provincie Limburg wil oplossen?

De voorzitter: Mijnheer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Nou, dit is niet de manier om de problematiek van de Provincie Limburg op te lossen, maar het is wel op dit moment een manier waarop we op één of andere manier de campus kunnen ontlasten van deze molensteen. En in feite zoeken we naar een oplossing waarbij de campus de kans moet krijgen om op een gegeven moment die succesvolle formule die het in het verleden heeft laten zien, te laten zien. En dus, als je vraagt van, ben je blij met de immunisatiereserve, nee, maar er is ook geen alternatief op dit moment, tenzij we mevrouw Depondt's alternatief zouden bestuderen, waarbij we zeggen, moeten we het niet helemaal naar de Provincie brengen. Dus dat heb ik wel gehoord, maar op dit moment en de termijn waar we in zitten, denk ik dat dit dan de oplossing moet zijn, terwijl ik hem niet prettig vind. Maar dat hebben wij eerder ook al gezegd, dus ik generaliseer niks en het is ook geen garantie dat we in de toekomst alles op die manier gaan doen. En ik hoor ook de voorzichtigheid waarmee we met een immunisatiereserve moeten omgaan, maar op dit moment denk ik dat, willen we doorgaan, willen we vertrouwen wekken naar de partijen die er nu mee bezig zijn, dan is dit wellicht een noodgreep.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ja kijk, u vindt de suggestie van mevrouw Depondt interessant, wij ook, maar die staat haaks op uw verhaal in feite. Want binnen uw verhaal blijft het gebouw wel een campusgebouw, een gebouw van de campus en in dat geval zijn alle, ja, dan halen we geen molensteen weg, dan blijft het juist om de nek van de campus hangen. Is het niet goed om eerst eens goed naar het antwoord van het College op de suggestie van Depondt, die trouwens de SP en ik namens D66 ook hebben gedaan, om daarnaar te luisteren, voordat u met detailvragen komt?

De heer Lodewijks (VVD): A, vind ik niet dat ik detailvragen stel, maar dat kan aan uw perceptie liggen. B, ik vind het een interessante gedachte, maar die ligt nu even niet voor, dus we horen zo meteen wat het College ervan vindt en niets ontslaat ons om in een volgende Collegeperiode als een scenario doorberekend, beredeneerd is, om daar toch nog uitvoering aan te geven. Maar als je me nu vraagt, zeg ik, nu moeten we groen licht geven. We hebben op de campussen groen licht gegeven, we hebben op de individuele campussen groen licht gegeven, we hebben met Venlo gezegd: ga met die nieuwe groeistrategie aan de slag, dan moeten we nu ook B zeggen. En het laat onverlet dat we dat dan voor de komende acht jaar moeten doen.

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. U spreekt over een noodoplossing die er dan nu moet komen. Die noodoplossing die is nogal kostbaar en over niet al te lange tijd wordt er weer een noodoplossing gevraagd en dan weer één en dan weer één en dan weer één, want we hebben er al zoveel geld in gestoken en ja, nu moeten we door. Hoe groot acht u die kans en hoeveel noodoplossingen wilt u nog bieden en hoeveel miljoen gaat u daar dan nog in steken? Waar ligt die grens voor de VVD?

De voorzitter: Mijnheer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Ja, ik heb natuurlijk geen glazen bol, maar als ik kijk naar alle voorbereidende sessies die we hebben gehad, de commitment die spelers uitspreken, de manier waarop een aantal spelers willen investeren, dan zie ik dat er gunstige randvoorwaarden worden gecreëerd. Alles staat of valt natuurlijk ook met die groeistrategie richting Bayer Science, richting tuinbouwsector, richting aansluiting van ondernemingen, richting reuring wat er gaat gebeuren in de toekomst, ook met vastgoed en ook met de exploitatie van de campus BV. Met andere woorden ik kan daar geen zicht op geven, maar het is ook niet het eerste project waarbij we in een fuik zitten en waarbij we op een gegeven moment, als de randvoorwaarden goed zijn, ook kunnen beslissen om door te gaan, of te stoppen als die randvoorwaarden niet goed zijn. Dus ik kan geen antwoord geven op wanneer wel of wanneer niet. Ik kan wel het advies geven aan de collega-Statenleden, kijk goed naar de randvoorwaarden en hoe worden die ingevuld en is er dan financiering nodig, ja of nee, maar dat beslis je dan.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Lodewijks. Mijnheer Ernst, aan u het woord.

De heer Ernst (PVV): Ja, dank je wel, voorzitter. Het voordeel van iets verder achteraan in het rijtje van de sprekers zitten, is natuurlijk dat je wat inzichten krijgt, of dat je bijvoorbeeld een collega kunt complimenteren met heel verstandige opmerkingen, met name het verhaal van mevrouw Depondt, dat snijdt natuurlijk aardig wat hout. Het is gewoon zo dat, op enig moment vond iemand het een goed idee, tegen alle eerdere ervaringen in, om een Floriade te organiseren. Vervolgens zat men daar natuurlijk met een gigantische brok in z'n maag. Die brok die werd doorgeschoven, dan wordt er altijd weer aan de jas van de Provincie getrokken van, kom eens even helpen. Vervolgens wordt dat ondergeduwd in een BV om er maar iets van te maken. En ja, dat is de situatie die er nu zo'n beetje ligt. We huisvesten iemand die de noodzakelijke rekening eigenlijk niet kan betalen in een ongeschikt pand dat ook nog mankementen vertoont. Zou je nu winst maken dan klinkt dat als een huisjesmelker. Maar we maken niet eens winst, we maken nog verlies ook, want er moet zwaar geld bij. Dus hoe verstandig is dat dan? Ik wil niet verder ingaan op een noodlijdende campus waar een prachtige rooskleurige toekomst voor voorspeld wordt. Dat wij dat heel anders zien, dat heb ik denk ik duidelijk genoeg aangegeven. Maar als je dan naar het vastgoedverhaal kijkt, dan is dat natuurlijk ook iets wat op geen enkele wijze hout snijdt, om nu maar weer opnieuw te gaan investeren c.q. kosten voor de rekening te gaan nemen en die stiekem weg te duwen. Ja, dat eigendom zou op een andere plek moeten liggen. De eigenaar moet ervoor zorgen dat het pand goed is dat hij verhuurt, dat het geschikt is voor de doeleinden. Is het daar niet voor geschikt, heel simpel, dan haal je dat ding tegen de grond, klaar. Dat slik je nu en als het noodzakelijk is, zet je er iets neer wat wel aan de eisen van de huurders of gebruikers voldoet, waar ze de rekening wel voor betalen

en waar je dan ook weer de komende dertig à veertig jaar mee vooruit moet. De opmerking van mevrouw Jetten ten aanzien van de eisen die aan een gebouw gesteld worden, die snijdt hout. Waarschijnlijk komen haar opmerkingen vanuit een andere overweging als dat die van ons komen, maar er zit wel iets in. Je zult wel op enig moment aan de eisen moeten voldoen. Of je die eisen nu goed vindt of niet staat niet ter zake. Maar als het vastligt, moet je er wel aan voldoen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Valk had een vraag, mijnheer Ernst.

De heer Van der Valk (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik schrik een beetje van de rigoureuze woorden van mijnheer Ernst als het gaat om van, nou, dan maar tegen de vlakke en begin maar opnieuw, of iets dergelijks. Hoe kijkt u dan aan tegen die rol van de Provincie als een betrouwbare partner ten opzichte van enerzijds de gebruikers, huurders enzovoort, anderzijds de mede-investeerdere als BASF Vegetable en de gemeente Venlo? Dus ik vind dat u met dit standpunt, met deze visie van, los het op deze manier maar op, maar dat is mijn interpretatie en daar vraag ik uw reflectie op, die risico's behoorlijk onderschat.

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): In zoverre, ja, het is rigoureuze, maar nogmaals, met een ongeschikt gebouw zitten waar geld bij moet en waar je ook nog de komende jaren geld in moet blijven steken om het een beetje aan de gang te houden, dat is wel heel slecht zaken doen. Dan zul je op enig moment door de zure appel heen moeten en ook die kreet heb ik eerder hier langs horen komen natuurlijk. Als je dan zegt van oké, wij willen een locatie hebben die geschikt is voor datgene wat de campus doet en daar is een bepaald gebouw voor nodig, dan zul je daar iets nieuws voor neer moeten zetten wat voldoet en wat dan waarschijnlijk ook zijn opbrengst gaat leveren, in tegenstelling tot een gebouw wat niet geschikt is en waar je dus maar geld in blijft storten. En niemand weet hoeveel geld en ik heb het net al gevraagd, niemand zegt van ja, bij ons is het klaar met € 10 miljoen, of bij ons is het klaar met € 15 miljoen. Nee, we zien wel en het is een fuik en die fuik die gaat steeds dieper. Wat ons betreft is het einde van de fuik bereikt en gaan we gewoon knopen aan een nieuw net.

De voorzitter: Depondt en dan mijnheer Van der Valk. Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, ik vind het wel een interessante stelling van, gooi maar tegen de vlakke. Dan denk ik, als u nou naar de bank gaat en € 3 ton wilt lenen om een nieuwe woning te bouwen en de bank geeft u die, u bouwt die woning en na tien jaar zegt u, ik ben helemaal klaar met die gribus, hij lekt, hij stinkt, ik kan er niet fatsoenlijk in wonen. Weet je wat, ik gooi hem tegen de vlakke, ga weer naar de bank, vraag nog een keer € 3 ton en ik zet een nieuwe neer. Denkt u dan werkelijk dat de bank zegt, oh, dan hoeft u die andere drie niet te betalen? Met andere woorden, dat is een heel dure oplossing, mijnheer Ernst. Bent u dat met mij eens?

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Dat is inderdaad een betrekkelijk dure oplossing, ja, want je schrijft inderdaad die € 3 ton af op die tien jaar, wat u zegt. En of je dat hier moet doen, ja goed, dat zul je door moeten rekenen, maar dan zul je ook een beter inzicht moeten hebben in wat dat op termijn gaat kosten door op

deze manier door te hobbelen en dat is er gewoon niet. En ook daar hebben we natuurlijk al eens naar gevraagd van, hoe zit dat nou? Kom eens met wat betere cijfers. En ook die hebben we helaas nog niet mogen ontvangen. Maar je zou wel die opties naast elkaar moeten zetten en dat je dan weet van, er staat nu iets bruikbaar wat voor een bepaalde periode tegen bepaalde kosten kan. Dan weet je, welk gedeelte van die appel moet ik slikken en welk gedeelte kan ik nog gewoon, laten we zeggen op een rustige manier van genieten.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Maar dat was nou juist de onderliggende vraag voor die scenariostudie. Vindt u die dan onvoldoende? Geeft die u dan onvoldoende informatie over wat de diverse varianten, waaronder een sloop- en nieuwbouwvariant, voor financiële effecten hebben?

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Wij vinden dat die op dit moment nog onvoldoende houvast biedt voor een kostenbepaling in de toekomst.

De voorzitter: Mijnheer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Ja, voorzitter, nog even het antwoord dat mijnheer Ernst op mijn vraag gaf. Zijn beeldspraak over huisjesmelkers en de SP heeft een gruwelijke hekel aan huisjesmelkers, dus dat zou wel goed komen, maar die huisjesmelkers die hebben bewoners. En als je dus die huisjesmelker aanpakt dan heeft dat effect op die bewoners en op de partners van die bewoners enzovoort. Dus ik vroeg mij even van, als je zo'n rigoureuze oplossing voorstaat, is de PVV dan ook bereid om te kijken naar een passende oplossing voor die bewoners op korte termijn en op langere termijn?

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Ja, allicht, dat is de insteek daarvan. Kijk, je hebt daar nu gebruikers zitten, maar nogmaals, die gebruikers zitten eigenlijk in ruimtes die daarvoor niet geschikt zijn, blijkbaar, en dan zul je moeten zeggen van, dat wat je dan eventueel nieuw neer gaat zetten, zorg dan dat dat geschikt is en dan kan het ook datgene opbrengen wat het op moet brengen. Het is niet zo dat je zegt van oké, vertrek maar allemaal en tegen de grond. Zo moet je dat niet zien. Maar je zult in ieder geval geheel of gedeeltelijk de mensen moeten gaan, of althans de gebruikers, mensen is het verkeerde woord, de gebruikers moeten gaan herhuisvesten.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, dan toch met het risico wat technisch te worden, maar ook naar mevrouw Jetten, of u zei het, uitfasen. Die WKO-installatie die is nu kaduuk. Die mensen zitten daar gewoon letterlijk in de kou. Die moet gerepareerd worden. Je zou nog met een beetje fatsoen kunnen zeggen, och ja, de zomer komt eraan, dus we hebben nog wel een paar maanden, als het maar voor de volgende winter is, maar je hebt geen nieuw gebouw neergezet voor de volgende winter. Dus je zou

theoretisch over uitfaseren en anderszins kunnen spreken, maar een groot deel van die kostenpost zit nou juist in het feit dat met name de Villa Flora zo koud als Siberië is, omdat daar gewoon van alles aan moet gebeuren. Wilt u ze daar nog drie jaar in laten zitten dan?

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): We willen daar niet mensen tien jaar in laten zitten. Maar je zou natuurlijk wel op korte termijn daar oplossingen moeten gaan bedenken, maar om daar dan nu zoveel in te gaan steken, dat is een andere vraag. Daarbij is ook al eens zo, dat we dus al, volgens mij praten we nu al, of staat dit stuk al een half jaar tot drie kwart jaar op het netvlies en wordt er steeds maar weer wat geschoven, want niemand wil blijkbaar, laten we zeggen de zware of de moeilijke beslissing nemen wat er nu daadwerkelijk moet gebeuren. En iedere keer dat je het weer uitstelt en verschuift en die zure appel weer aan de kant legt, wordt het nog dringender om er toch maar een keer in te gaan bijten, blijkbaar, of we blijven hem nog steeds verder wegschuiven. Je had misschien ook al intussen een hele stap verder kunnen zijn in je ontwikkeling en andere perspectieven kunnen bieden. Maar nogmaals, we zijn hier al, ik schat zo'n kleine drie kwart jaar over aan het praten, dus eerder spijkers met koppen had ook eerder oplossingen opgeleverd.

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Enigszins gefascineerd door de woorden die de heer Ernst tot nu toe uitgesproken heeft, want wat ik hem heel duidelijk hoor zeggen, is: er moet een beslissing genomen worden, er moet een oplossing komen, met name voor de gebruikers, de campus, zodat ze hun werk kunnen doorzetten. En ik ken de heer Ernst ook als iemand die zegt van, laten we het geld vooral niet zomaar de Maas in kieperen, dus laten we daar voorzichtig mee omgaan. En u pleit ook voor daadkracht. En eigenlijk hoor ik dat bij mevrouw Depondt ook, want die zei ook van ja, laten we een oplossing die voor de lange termijn houdbaar is creëren. Bent u bereid om die scenario's naast elkaar te zetten voor u, dadelijk krijgt u natuurlijk de wijze woorden van de Gedeputeerde te horen waarin hij zegt wat het allemaal precies gaat kosten, en bent u dan met de Partij van de Arbeid op hetzelfde spoor als we zeggen, laten we de meest effectieve oplossing kiezen, die voor de lange termijn een oplossing creëert, die houdbaar is ook voor de huurders, zeg maar, dat we de campusorganisatie verder kunnen helpen? Is dat wat ik u hoor zeggen?

De voorzitter: Mijnheer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Ja, ik weet, ik moet altijd heel voorzichtig zijn als u zegt van, bent u het met me eens, of zitten we op hetzelfde spoor. Dan begint er altijd iets in mijn nek te kriebelen. Maar het komt wel eens voor dat we inderdaad op hetzelfde spoor zitten. Zo hebben we toch wel heel constructieve dingen samen gedaan. En ja, inderdaad, als je van mening bent dat je die campus door moet zetten, dan moet je dit ook op een juiste manier doen natuurlijk. Over die voortzetting van die campus, nogmaals, dat is wat ik net aangaf, daar hebben wij onze twijfels al eerder over geuit. De meerderheid heeft besloten dat men daar anders over denkt. Maar dan zul je, om het enige kans te geven en om van het gemodder en het gerommel af te zijn, zul je het minimaal moeten doen, dan kom ik bij die randvoorwaarden uit, zullen het minimaal die randvoorwaarden moeten zijn en dan zul je daar eens als overheid of in ieder geval als

Provincie een duidelijk beleid in moeten voeren, hoe ga je met je vastgoed, met die grond, om en op welke manier zet je dat in de markt. En dan kom je weer uit op een voorbeeldfunctie en betrouwbaarheid en dat soort zaken.

De voorzitter: Mijnheer Ernst, gaat u verder.

De heer Ernst (PVV): Ik moet even in mijn notities kijken. Ik zie dat ik eigenlijk datgene wat ik wilde vertellen te berde heb gebracht.

De voorzitter: Prima, dan sluiten we het af. Mijnheer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Vrolijk verrast. Ja, vandaag dus het voortvloeisel van de discussie die we gehad hebben over het door laten gaan van de campus in Venlo en met name de risico's rondom het vastgoed. En wij snakken, misschien nog wel meer dan de heer Ernst, naar de definitieve oplossing, zodat we een punt kunnen zetten achter de discussies rondom het vastgoed en zodat we ons kunnen concentreren op datgene waar we de campus voor in het leven hebben geroepen, namelijk, economische activiteiten, onderwijsactiviteiten en de plus voor de regio creëren. Wij zouden ons kunnen vinden in de oplossing die er geschetst wordt, hoewel het toch ook voelt alsof het maar door blijft slepen. Ik heb niet het gevoel dat we de risico's die ook geschetst worden in het stuk definitief hebben afgedicht, want de geschiedenis leert in dit pand dat kosten kunnen oplopen en dat er tegenvallers kunnen ontstaan en dat je dan deze prachtige discussie in de komende jaren nog een paar keer gaat voeren. De gedachtegang van mevrouw Depondt spreekt ons dan ook wel aan en ik zou graag dan even de denkrichting van de Gedeputeerde horen op dat punt. Is er een mogelijkheid om te zorgen dat we die discussie over vastgoed en de discussie rondom de campus definitief uit elkaar kunnen trekken, zodat we daar hier politiek in ieder geval een zuivere discussie over kunnen blijven voeren tussen enerzijds de resultaten die je haalt op het gebied van de campus en anderzijds de exploitatie rondom de vastgoedportefeuille. Het blijft lastig. Ik snap dat als de huurders de campus zijn en dat die zaken met elkaar vervlochten zijn, maar daar ligt wel de voorkeur van de Partij van de Arbeid. Mocht het niet anders kunnen, dan gaan we akkoord met deze versie, maar de diepe wens om een definitieve punt te zetten achter de discussie rondom het vastgoed is bij ons wel aanwezig. Voor de rest gaan we niet alle vragen van de rest nog herhalen. Dus tot zover.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Kuntzelaers. Mevrouw Palmen.

Mevrouw Palmen (Omzien!): Dank u wel, voorzitter. Ja, tien, vijftien jaar geleden, misschien zelfs nog wel langer terug, heb ik als inwoner van Venray en daarvoor inwoner van Horst aan de Maas zo'n beetje alles kunnen meemaken omtrent het ontstaan van de Floriade, waar dit uiteindelijk is uit voortgevloeid. Er was toen al heel veel sprake van wishful thinking en heel veel geld erin, of zoals ik het liever verwoord, drama. Dat is het in de jaren daarna ook gebeven en in mijn opinie is dat nu nog steeds zo. Ik weet dat iedereen, of althans het gros van mijn collega-Statensleden, heel graag wil dat het allemaal gaat slagen en dat het gaat worden wat iedereen voor de toekomst voor zich ziet dat het gaat worden, maar ik heb er toch een hard hoofd in en de vraag is dan van, ja, hoe lang blijf je daarop hopen en hoe lang blijf je daar geld op inzetten? Zeker als ik woorden lees als, dat er nog forse bedragen in moeten, dat we nog een lange adem moeten hebben. Daarbij werd ik al niet warm van de Brightlands Campus Venlo an sich, dat

heb ik bij de vorige Statenvergadering ook in een stemverklaring laten weten. Dus in algemeenheid kan ik hier niet voor warmlopen. De vragen van zojuist zijn niet aan mij gesteld, maar ik wil er toch wel heel graag even op ingaan, want er werd gesproken over betrouwbaar partnerschap en dan vraag ik me af hoe betrouwbaar je bent als je publiek geld maar continu blijft stoppen in naar mijn inzicht een bodemloze put. Datzelfde geldt voor het bij de bank komen om extra geld, zoals mevrouw Depondt dat schetste, dan denk ik, ik snap dat een bank daar niet vrolijk van wordt, maar als je ieder jaar om een ton komt vragen om te verbouwen en het is nog steeds een waardeloos gebouw, dan wordt de bank daar waarschijnlijk ook niet vrolijk van of ga je het geld waarschijnlijk niet eens krijgen. Ja, dan hebben we al een aantal risico's in beeld gekregen en volgens mij zijn ze dat lang nog niet allemaal en dat vind ik nogal wat risico's. Dus goed, ik ga niet alle vragen overdoen die al gesteld zijn, maar in algemeenheid genomen kan ik, net als mijnheer Ernst voor mij, niet warmlopen voor het voorstel, maar ik laat me graag nog overtuigen en wil toch vooral gewoon wat meer helder de risico's in beeld gebracht hebben. Dank u wel, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Palmen. Mijnheer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Dank je wel, voorzitter. Vorige maand hebben we een aantal knopen doorgehakt over Greenport Campus Venlo en de vastgoedcomponent hebben we nu apart onder het vergrootglas. De Brightlands Campus Venlo is van ver moeten komen. Het is ook de jongste campus, namelijk uit 2017, die op weg is om via een aantal prestatie-indicatoren naar voldoende kritische massa te komen die uiteindelijk moet gaan leiden naar een campus die zichzelf minimaal moet bedruipen. Eén van de kritische prestatie-indicatoren betreft de adequate huisvesting. De Villa Flora wordt gezien als een iconisch gebouw, maar ook als een erfenis, als een financiële molensteen om de hals van de Provincie en de gemeente Venlo, maar ook een molensteen die de campus ook voor wat betreft imago een doorn in het oog is, juist omdat deze toch op verschillende fronten terrein wint. Het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is de andere poot van die Greenport, heeft ook andere eigendomsverhoudingen. Nu komt de vraag, maar zijn daar ook nog actuele of de verwachte ontwikkelingen die we moeten meenemen in de campusontwikkeling, omdat er hoe dan ook een relatie is? De eenheid van sturing die geregeld is door Brightlands Campus Greenport Venlo en de BV Campus Vastgoed Venlo zou, zoals LOKAAL-LIMBURG begrepen heeft, moeten gaan leiden tot een beter financieel resultaat. Nu komt de vraag weer. Dit is nu één jaar geleden van start gegaan. Welke vooruitgang hebben we hier nu al van kunnen merken, is de vraag aan het College. Het oud zeer wordt op € 10 miljoen geraamd. € 5,8 miljoen voor het dak, € 1,3 miljoen voor de WKO en € 2,3 miljoen voor investeringen bouwkundige inspectie. De vraag aan het College is, zijn deze bedragen volledig gebaseerd op de te verwachten kostenstijgingen waar we nu mee te maken hebben? We vragen ons wel af wat de reparaties betekenen voor de huisvesting van de huurders en ook wat de leerpunten zijn van de andere beproefde concepten Brighthouse en Brightworks, die op een geheel andere manier gebouwd zijn dan de Villa Flora, want de huisvesting en bezetting is één van de zaken die de laatste jaren ijverig opgebouwd is en deel uitmaakt van de kritische massa. We zeggen 'ja' tegen de campusontwikkeling, maar daardoor is een genormaliseerde, stabiele vastgoedportefeuille nodig. We moeten van de torenhoge onderhouds- en exploitatiekosten af. Bij de gigantische vervlechtingsoperatie in 2017, die financieel, organisatorisch en ruimtelijk van aard was, heerste het beeld van eenmalige geneeskrachtige cocktails, ook financieel van aard, volle kracht de toekomst in. Maar het vastgoed jeukt nog, voorzitter. De centrale vraag hierbij is, komt het nu wel goed? Is het nu voortbestaan van Villa Flora als zodanig een heilige koe, of is het voortbestaan van een

hanteerbare vastgoedportefeuille ons kompas in de visie naar 2030? Wij kiezen voor het laatste en daar kan het voortbestaan van Villa Flora deel van uitmaken. Dat is voor ons geen randvoorwaarde op het moment dat er betere alternatieven zouden zijn. Maar hier is het oplappen van Villa Flora als voorkeur aangemerkt in een status quo. De belangrijkste uitgangspunten voor ons zijn dat de huidige huisvesting niet in het gevaar komt en dat we dan een investering hebben gedaan waar we decennia mee vooruit kunnen zonder nieuwe tegenvallers en zonder torenhoge exploitatiekosten, dus een genormaliseerde situatie. Eén van de zaken die er wordt voorgesteld is een vastgoeddeskundige met strategische en tactische ervaring. De vraag die hieruit voortkomt, waarom gebeurt dat nu pas, al dan niet op directieniveau?

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen. U heeft een vraag voor mijnheer Franssen?

De heer Van Wageningen (D66): Ja. U wilt dus wel een genormaliseerde situatie en u zegt ook, dat zou wel eens het voorliggende voorstel kunnen zijn. Maar vindt u het echt een genormaliseerde situatie als er periodiek een groot bedrag van de Provincie moet worden geïnvesteerd en bovendien structureel nog geld van de Provincie. Is dat uw definitie van een genormaliseerde situatie?

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Nou, hoe u het formuleert, daar kan ik mij helaas niet in vinden. De twee vragen die ik heden in mijn betoog heb ingebouwd, daar wacht ik eerst het antwoord van het College af en dan wil ik u antwoord geven.

De heer Van Wageningen (D66): Welke vraag van het College gaat precies uw antwoord geven dan? Welke vraag is voor u doorslaggevend?

De voorzitter: Via de voorzitter.

De heer Van Wageningen (D66): Voorzitter, mag ik een vervolgvraag stellen? Dank u wel. U zegt, u wacht het antwoord van het College af, maar wat wilt u dan precies van het College horen dat u kan overtuigen dat € 8,5 miljoen uit de immunisatiereserve halen en structureel € 8 ton op de begroting, dat dat een normale situatie is?

De voorzitter: Mijnheer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Nou, ik bedoel, ten eerste met de genormaliseerde situatie, dan ga ik ervan uit dat wij niet geconfronteerd worden straks met nog hogere kosten, zoals die verhoogde exploitatiekosten en dergelijke. Klopt hè, het voorstel geeft tweeërlei financieringen aan, maar desalniettemin hebben wij onder meer de vraag gesteld aan het College, zijn dat daadwerkelijk de kosten die wij moeten verwachten? Is er ook rekening gehouden met een indicatie bijvoorbeeld van de bouwkosten? Want ik weet dus niet op welk moment bijvoorbeeld deze voorliggende bedragen begroot zijn. En daar wacht ik graag op.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Als ik dan verder mag gaan, voorzitter. Nou, de vraag die heb ik eigenlijk al gesteld, waarom dat nu pas gebeurt en al dan niet op directieniveau. En dan, als we het hebben over de visie, de visie heeft een horizon van 2030. Op bladzijde 12 wordt gesproken over sluitende begroting in 2029 en vervolgens 2039. Dat verbaasde ons en we nemen aan dat het laatste een tikfout is. Daar wil ik het even bij laten, voorzitter, in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Franssen. Mijnheer Westhoff. Niet? We schorsen even vijf minuten. Dank u.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, we gaan verder met de vergadering. Ik geef het woord aan de Gedeputeerde. Aan u het woord mijnheer.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik zit even te kijken of ik mijn microfoon wat dichterbij kan zetten. Ik ben hopelijk goed te verstaan voor iedereen? Ja. Allereerst dank aan uw Commissie voor het kritisch volgen van dit dossier. Daar verschillen we met elkaar niet echt van attitude in als ik het zo mag zeggen. We kijken naar een voorstel en uw Commissie heeft al een aantal keren gememoreerd waar we het toch al een aantal keer ook met elkaar over gehad hebben. Dat maakt de situatie er niet beter op, in ieder geval het resultaat zoals het wordt voorgesteld zeker niet. Het is een beetje het slotstuk als ik het zo mag zeggen voorzitter, van een traject waar we met uw Staten, en ook op verzoek van uw Staten, hebben gekeken: hoe ziet die toekomst van die campussen in Limburg er nu uit? Daar zijn al een aantal belangrijke besluiten over genomen door uw Staten. En voor ons ligt uit zorgvuldigheidsoverwegingen nog het vastgoedstuk van Venlo. En an sich, als je gaat kijken naar de discussie zoals ik die hier zie, of de vragen zoals die door de Commissie gesteld zijn, kunnen we gewoon met elkaar constateren dat het natuurlijk een heel gevoelige discussie is waar zorgen onder zitten. Aan de andere kant, waar iedereen met elkaar en voor elkaar het juiste perspectief probeert te creëren. Want of je het nou hebt over waar moet het geld vandaan komen, of hoe lang is dat perspectief nu reëel, uiteindelijk gaat het erom dat we met elkaar een besluit nemen, in ieder geval daar waar het gaat om de toekomst van de vastgoedsituatie. Daar zitten zorgen, die heb ik goed gehoord, en daar zitten ook suggesties. Daar ga ik zo meteen op in. Die zien op, en dat heb ik ook zo betiteld volgens mij zojuist, dat u allen het beste voor heeft met de provincie Limburg en ook met deze campus, maar weliswaar met een kritische noot daar waar mogelijk. En of dat nou gaat over een enkel gebouw of het gaat over het samenstel van het vastgoed als zodanig, het feit is natuurlijk dat de campus jong is. Dat hebben we ook gezien in de roadmap, dat niet alles goed is gegaan, dat er inderdaad twee gebouwen zijn die in de totale exploitatie de aandacht vragen, maar waar we wel ook met elkaar constateren, en dat is ook gelijk de complexiteit van dit dossier, dat het wel met elkaar verbonden is. Als je een succesvolle doorontwikkeling wilt in die campus, en daar heeft u vorige maand, bijna twee geleden maanden, al een besluit over genomen, dan moet je het ook ergens kunnen huisvesten. En juist in die huisvesting zitten we met een wat pijnlijke discussie met elkaar als ik het zo mag zeggen. Die pijn wordt ook door het College gevoeld. Daar heb ik meerdere malen, ook in deze zaal, uitspraken overgedaan op ieder moment dat dit dossier aan de orde was, dat ook het College liever geld uitgeeft en inhoudt dan in verlieslatende vastgoedexploitaties, maar dit nu wel het voorstel is om uiteindelijk dat toekomstperspectief van die campus in Venlo te realiseren. Dus het is met pijn in de buik, dat heb ik de vorige keer ook eens keer in

de Statenvergadering gezegd, maar wel de stap die we wat ons betreft met elkaar moeten maken. Dan ziet de discussie zich natuurlijk toe op een aantal zaken. We hebben natuurlijk twee bv's die actief zijn in Venlo. Dat is enerzijds de campusorganisatie, en aan de andere kant is dat de vastgoedorganisatie, in ieder geval de vastgoedtak. Daar hebben we het nu over, en daar staan we niet alleen in. Daar staan we samen met de gemeente Venlo in. Dus dat is niet iets waar wij unaniem van alles van kunnen vinden. Dat is een partnership met de gemeente Venlo, en de gemeente Venlo heeft in juni vorig jaar daar al onlosmakelijke besluiten over genomen. Die zitten nu ook naar ons te kijken: wat gaat de Provincie nu doen voor haar deel? Dus dat geeft ook aan de enige kant natuurlijk aan dat we natuurlijk van alles met elkaar kunnen vinden en ook besluiten, maar dat er altijd een relatie is, als het gaat over vastgoed, tot een andere aandeelhouder, wat de gemeente Venlo is. Ja, en aan de andere kant, en dat hoorde ik ook terug in een aantal van de bijdragen van de Commissie, heb je natuurlijk het campusgeheel, waar nog meer partners bij betrokken zijn. Dan heb je het met name over de Universiteit Maastricht, BASF en de Provincie Limburg als zodanig. Maar dat is echt de campus. Dus als we het hebben over vastgoed, daar hebben we het vandaag over, twee aandeelhouders: gemeente Venlo en de Provincie Limburg. We willen met elkaar verder en we willen ook toekomstperspectief bieden aan zowel het vastgoed maar ook de campus als geheel. En dan, voorzitter, een aantal opmerkingen. De rapporten die onder het voorstel liggen, geven aan enerzijds wat het toekomstperspectief van de campus is en anderzijds ook wat het perspectief voor het vastgoed is. Dat zijn met name die scenario-onderzoeken die er hebben plaatsgevonden: wat zou nou de beste stap zijn met elkaar? Daar zaten een aantal elementen in die ik wel hier hoor terugkomen. Dat gaat over slopen. Dat gaat over andere manieren waarop je met dat vastgoed zou moeten omgaan. Het is dus ook lastig, en dat hebben we ook proberen duidelijk te maken in het Statenvoorstel, om zomaar te zeggen: we pikken er één gebouw uit en dat halen we uit die exploitatie. Dat is ingewikkeld. We hebben dat wel met elkaar besproken. Dat hebben we ook met Venlo besproken. Venlo heeft aangegeven: we willen door op de lijn waar we nu inzitten, dus wat ons betreft blijven we het gewoon doen zoals we het nu doen. Daar hebben we natuurlijk enerzijds rekening mee te houden. De suggestie van mevrouw Depondt, die zegt van moeten we niet... En ik snap haar gedachte heel goed, want ook haar commentaar in dagblad De Limburger was uit het hart gegrepen, ook van deze Gedeputeerde en van dit College. Moeten we continu een nieuwe campus, die zich aan het ontwikkelen is, blijven belasten met een rekening uit het verleden? Ik kies even mijn eigen woorden. Dat is natuurlijk niet wat je wilt, maar dat is wel het complexe construct waar we in zitten. Want stel we zouden die twee panden eruit halen en in andere bv gaan zetten en gaan exploiteren, dan gaan alle alarmbellen in dit huis af, want dat betekent dat we in een heel ander fiscaal regime terecht gaan komen. Dat is ook weer complex. En de andere aandeelhouder wil dat niet, dus ik snap die gedachtegang heel goed. Is het een reële optie op de heel korte termijn in het samenspel en de samenwerking zoals we dat op dit moment doen, dan is dat echt veel complexer. Is het daarmee op termijn onmogelijk? Dat zeg ik niet, maar we moeten nu wel met elkaar verder en op de korte termijn die twee panden als het ware uit die exploitatie trekken, ergens anders neerzetten en misschien met een ander doel gaan verhuren. Dat heeft geleid tot rode vlaggen in het huis, zeker als het gaat over fiscaliteit. Dan kunt u zeggen: goed, weegt dat dan niet op tegen het toekomstige verlies? Nou, op dit moment wordt er toch al een forste inschatting gemaakt dat dat mogelijk niet zo is, dus dat dat ongunstiger zou zijn voor de Provincie Limburg. En ik snap dat het een gedachtegang is die bij u speelt. Nogmaals, het was me al uit het hart gegrepen toen ik dat hoorde. En mijnheer Kuntzelaers gaf ook aan: ja goed, dat is ook wel een gedachtegang waar ik me in zou kunnen vinden. En ik ben ook best bereid, voorzitter, in de aanloop van de vergadering van volgende week, dat we dat nog een keer heel goed op papier zetten waarom dat op dit moment niet kan, zodat u ook de

overtuiging heeft dat er wellicht een goede gedachtegang is in de toekomst ergens. Maar op dit moment, op de heel korte termijn met de andere aandeelhouder die zegt: wij willen persisteren in het construct waar we nu in zitten met de investering die wij doen, plus de fiscale dreiging die erboven hangt, dat maakt het op dit moment lastig om dat voorstel voor te leggen, voorzitter, en dat ziet ook toe op de gebouwen aan zich. Tijdens de technische briefing hier heeft ook de directeur van de campus uitgelegd: de Villa Flora is niet alleen een gebouw op zich, maar heeft ook een bepaalde rol binnen die campus. Het is het ontvangstgebouw, als je het zo wilt bekijken, van die hele campus en zo niet het gezicht van de campus, wat we er ook van vinden. Dus dat gebouw eruit halen zou in ieder geval ook automatisch betekenen, dus als we het hebben ook over de financiële consequenties met elkaar, stel je zou dat gebouw weggenomen of je zou het desgewenst slopen, dat er wel een ander gebouw voor moet terugkomen, en welk gebouw gaat dan die functie vervullen? Dus het is niet zomaar inwisselbaar. Nogmaals, ik kan de gedachtegangen, en ook misschien wel de emoties, voorzitter, die daar af en toe omhangen, goed begrijpen, want we hebben het uiteindelijk wel over een complexe opgave, een complex samenspel met financiële consequenties. En ik realiseer me ook, we zitten natuurlijk ook aan de vooravond van een bijzondere gebeurtenis in dit huis, verkiezingen, dat iedereen daar zijn beste beentje en zijn eigen kritische afwegingen wil maken. Ook daarvoor heb ik respect voorzitter, want dat is natuurlijk ook wat we hier met elkaar doen. Dit is politiek. Ik zie een vraag van de heer Kuntzelaers.

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor de Gedeputeerde zeggen: ik voel met u mee maar het kan allemaal niet, en zeker niet op deze korte termijn. Ik ben blij dat u toezegt dat u nog eenmaal het overzicht gaat geven waarom die andere opties allemaal op dit moment niet op tafel liggen. Ik ben met name op zoek naar een vorm van garantie. U zei al: die speciale gebeurtenis die aanstaande is, die ook de nieuwe periode van vier jaar hier in dit pand gaat inluiden. Kunnen we ervoor zorgen dat we minimaal in die vier jaar hier niet weer staan, en met elkaar het gesprek hoeven aan te gaan over het vastgoed dan wel de toekomst van deze campus? Want of ik daar de zekerheid bij voel bij dit voorstel, daar ben ik toch wat onrustig over. En ja, ik zie de doorkijk, maar met name ook dat deel van het argument van mevrouw Depondt wat mij aanspreekt is: hoe kunnen we ervoor zorgen dat we niet een soort van overkoepelende discussie over zowel de campus als het vastgoed bij elkaar in de komende periode weer gaan voeren? Want dat is wel iets wat mij beangstigt, om het maar zo te zeggen, dat we over een paar jaar weer diezelfde discussie hebben die of het einde van de campus, het einde van het vastgoed of een totale meltdown kan realiseren. Is er een duurzamere optie die misschien meer kost maar wel langduriger houdbaar is?

De voorzitter: Mijnheer Satijn.

Gedeputeerde Satijn: Nou voorzitter, zou het ... [5:09:58] kunnen gaan van de Gedeputeerde, want kijk, die onrust voel ik ook. Niet zozeer dat ik niet in dit voorstel geloof, want dat is nu ga proberen te benadrukken, maar we zijn al die tijd met elkaar op zoek geweest naar een moment dat we met elkaar kunnen zeggen: dit is een vertrouwenwekkend beeld voor de toekomst. En dat is wat we nu voorleggen, want er zitten een aantal elementen in die wij belangrijk vinden naar de toekomst toe. Garanties is een lastig woord in de politiek, dat hoef ik u niet uit te leggen, maar de inzet die we hier vandaag doen, de inzet met het voorstel, is erop gericht, ook met het inzetten van de vastgoedexpert, om ervoor te zorgen,

en dat heb ik ook al meerdere malen gezegd in de andere commissies waarin dit aan de orde is geweest eerder vorig jaar, is dit is niet waar wij het over wilden hebben als College met u, niet. Kunnen we daarmee zeggen dat hier een garantie... Want, nogmaals, wat er ook allemaal gebeurt, straks geven we antwoord op kosten die verbonden zijn aan herstelwerkzaamheden, met de prijsindexatie op dit moment in de marktplaatsing. Nou, waarschijnlijk op het moment dat we elkaar voor de zomer zagen, waren er nog geen indexaties zoals we die nu zien. Nou, daar sta je dan met die garantie. En of het nou een Gedeputeerde is met blauwe ogen of een Statenlid met bruine ogen, dat is enorm ingewikkeld. En ik snap dat u daarnaar op zoek bent, alleen ik wil hier wel benadrukken namens het College, dat dit voorstel mij wel comfort biedt om te zeggen: de komende jaren, tot 2030, moet de campus het hiermee kunnen redden. Betekent dat dan dat we voor 2030 niet meer bij u terugkomen? Dat betekent dat niet. Dat kun je ook nooit garanderen, maar ik heb daar wel een comfortabel gevoel bij. En dan is mijn taak nu, met alles wat hier ligt, om dat comfort op u over te brengen. Dat is toch niet gelukt, want daarom stelde u natuurlijk ook die vraag.

De voorzitter: Mijnheer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben met name op zoek naar hoe je dan toch naar een soort van ontvlechting van deze twee onderdelen toe kunt werken, en u zegt: dat gaat de komende week niet lukken. Dat geloof ik, maar ik ben echt op zoek naar een langere-termijnsituatie waarin we gaan voorkomen dat, als een dominosteen, de een de ander mee naar beneden gaat trekken. En ik zou het waarderen als we die zoektocht, waarvan u zegt die wil ik best wel inzetten maar dan op een langere termijn, dat we daar in ieder geval aan gaan werken zodat een volgende Staten niet het een met het ander mee ziet verdrinken.

De voorzitter: Smeets, heeft u ook nog een vraag?

De heer Smeets (SVL): Ja, in hetzelfde kader overigens. Ik weet niet wat dat verheldert of niet, maar u gebruikte de argumentatie van de fiscaliteit. Als je die verlieslatende gebouwen separaat neerzet in een bv, dan heb je daar een verlieslatende activiteit. Met andere woorden, dan heb je het zeer waarschijnlijk over niet-verrekenbare verliezen. Is dat wat u bedoelt? Zolang die negatieve of rode cijfers schrijven, kunnen we de verliezen niet verrekenen met de winsten. Daarom kun je waarschijnlijk die gebouwen nu niet separaat neerzetten. Het gaat erom dat die exploitatie van die gebouwen, ja, dat dat zwarte cijfers worden, en dan zou je wel naar die situatie toekunnen. Is dat een juiste analyse of niet?

De voorzitter: Mijnheer Satijn.

Gedeputeerde Satijn: Ja, het onderdeel is juist. En ik denk ook wat we proberen uit te stralen met het voorstel is ook dat, met de komst van echte vastgoedexperts aan boord, we nastreven dat die exploitatie gewoon zo snel mogelijk in het zwart komt. En zodra hij in het zwart zit, hebben we deze discussie niet meer met elkaar. Dat is wat we nastreven.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, ik snap dat streven. Als ik even kijk naar de discussie, die hebben we gevoerd, of in elk geval de beleidslijn is gekozen ten aanzien van campus Chemelot, dan is daar de lijn. Het vastgoed gaat renderen en met de opbrengst van het vastgoed kan geïnvesteerd worden in de campus. Dan kan uiteindelijk een situatie ontstaan waarin de Provincie nog maar weinig of zelfs misschien helemaal niets meer hoeft bij te dragen, omdat dat uit vastgoed komt. Dat concept werkt alleen als je in die vastgoedportefeuille alleen maar gebouwen hebt die renderen. Maar als je in een vastgoedportefeuille twee gebouwen hebt zitten die substantieel en structureel niet renderen, dan ga je dus de winst van mogelijke andere gebouwen in de toekomst ... Want dat was ook zo'n scenario: zet daar gewoon een stel gebouwen bij en die renderen en dekken dan wel de verliezen van die twee anderen af. Dat betekent dan wel effectief dat je misschien in de vastgoed-bv uiteindelijk netto nog wel rendement maakt, maar dat je dus niets overhoudt voor investeren in die campus, en we dan toch weer terugkomen bij de Provincie. Dus ik snap de rekensom wel, maar die past niet in dergelijke beleidsfilosofieën, toch?

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Mijnheer de voorzitter, wat mevrouw Depondt zegt klopt. Alleen, we hebben ook onderscheid gemaakt in de campussen. Dus we hebben ook gezegd: deze campus voldoet voorlopig niet aan de vooruitzichten van Chemelot. Dat betekent wel dat we op een heel verstandige manier, en daarom heeft bijvoorbeeld de heer Kip destijds een analyse gemaakt, zijnde de CEO van een campus waar het goed functioneert, om hem te laten meekijken van: hoe functioneert het nou in Venlo, bij wijze van spreken, en wat zijn jullie adviezen daarvoor? Nou, die zijn die ook niet mis te verstaan. Dat heeft u ook kunnen lezen. Alleen, we kijken nu naar een horizon van tien jaar om te stabiliseren. Dat is ook de status quo. Daar heeft u voor gekozen, ook wat we hier voorstellen daar waar het gaat over vastgoed. Onze inzet is dus ook om bij die volgende stap te gaan kijken: is dat mogelijk in Venlo? Maar dat betekent wel dat we ondertussen de campus wel de tijd moeten geven voor die succesvolle ontwikkeling die ook de Chemelot-campus heeft doorgemaakt door meer en meer bedrijven aan zich te trekken en vervolgens daardoor aantrekkelijk te worden. Want een deel van de vastgoedinkomsten heeft natuurlijk ook te maken met de activiteiten van de campus, en welke succesvolle trajecten daar plaatsvinden. Dus het een sluit het ander natuurlijk niet uit. Sterker nog, het is afhankelijk daarvan.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ik snap dat de campus Venlo nog niet in de fase zit van de campus Chemelot. Daar zijn we het wel over eens. Dat is een groeimodel. Ik bedoel, er staat geloof ik maar één Brighthouse nou. Dus dat levert ook nog niet zo veel op. En ze beginnen ook pas leuk te worden na tien jaar, tenminste, financieel. Wat ik bedoel te zeggen is: als je een portefeuille hebt van vijf, zes, zeven gebouwen op zo'n terrein, waarvan er vijf, even zwart-wit gezegd, een cash cow zijn en twee zijn bleeders, maar dat wat die vijf cash cows opbrengen het verlies van die twee bleeders afdekt, dan heb je per saldo toch maar nul. Dus op de langere termijn in dat model, als je twee gebouwen hebt die structureel verlieslatend zijn, zullen die altijd het rendement van de totale portefeuille fors naar beneden halen, en zal dat concept van rendement op gebouwen gebruiken als investering voor een campus effectief nauwelijks van de grond komen. Dus ik snap het ingroeimodel, maar, zoals ik het nu zie, corrigeer me als ik het fout zie, gaat dat over tien jaar dus ook niet lukken met gebouwen die structureel

verlieslatend zijn. Vandaar het voorstel van een aantal collega's en wij ook: kun je dat verlies niet in een keer nemen? Dan kunnen ze daar werkelijk naar dat model toegroeien.

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja, ik herken het voorstel van mevrouw Depondt. Wat ik al zei: ik snap ook dat dat voorstel gedaan wordt, alleen ik krijg daar in-huis gewoon rode vlaggen op omdat als we dat doen en we gaan die gebouwen op onze balans zetten, of we zetten het in een bv waar wij 100% eigenaar zijn, dan komt het ook bij ons op de balans indirect. Ja, dan worden wij gewoon vennootschapsplichtig als hele Provincie op al onze activiteiten. Ja, dan hebben we een heel andere discussie met elkaar. Dat is het beeld wat ik gekregen heb. Dus dan is het kiezen uit mogelijk kwaden. Dus ik snap wat u zegt en uw rekensom klopt ook, dus daar geen misverstand over, alleen het heeft wel een consequentie voor de Provincie, waarvan de Gedeputeerde Financiën tegen mij zegt: ja, dat is absoluut niet iets wat ik wil. Als onze hele Provincie vennootschapsbelastingaansprakelijk wordt op al onze activiteiten, niet alleen op die activiteiten, ja, dan hebben we wat met elkaar te verhandelen. Dat is wat eronder zit. Maar als u het heeft over die hele ontwikkeling van de vastgoed-bv als zijnde het feit dat als je daar dus meerdere gebouwen hebt die dus een plus draaien, twee gebouwen die mogelijk een min draaien, nou, de inzet van ons is dat die gebouwen die nu min draaien in ieder geval minder min gaan draaien en hopelijk ook plus gaan draaien, dat dat in ieder geval de komende tien jaar wel zorgt voor een kentering in het beeld, zeker ook bij uw Staten, om ervoor te zorgen dat het wel degelijk mogelijk is. En, nogmaals, het is onze inzet dat dat bij dit voorstel kan, dat uiteindelijk die vastgoed-bv, die dus losstaat van de campus-bv, dus de verliezen en winsten zijn nog niet verrekenbaar met elkaar, stel dat wij winst maken in de vastgoed-bv, dan zal het geld eerst worden uitgekeerd aan de aandeelhouders en dus aan u. Dan kunt u bepalen wat u daarmee gaat doen, verliezen uiteraard ook. Dat is de discussie waar we nu helaas inzitten, Maar die optelsom, of die aftreksom, hoe je het wilt bekijken, die klopt natuurlijk. Alleen, wat ik probeer aan te geven is dat de onhaalbaarheid, wat ons betreft, van uw op zich goede voorstel, zit in het feit dat we dan als Provincie een vennootschappelijk belastingprobleem hebben. Een lastig woord, maar dat is waar dit op struikelt. En, nogmaals, ik vind het sympathiek, ik snap het, maar het is ieder geval financieel technisch enorm ingewikkeld om dat te implementeren, waardoor next best als het ware zo is dat je zegt: nou, we gaan wel alles op alles zetten om die bv gewoon in ieder geval zwarte cijfers te laten schrijven. Daar zal een interne verrekening inzitten, en dat neem ik zo van u aan, dat als er gebouwen in zitten die minder goed exploitabel zijn, dat die drukken op het resultaat. Dat is zeker zo. Dat is geen discussie.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Ik begrijp dat u drie dingen noemt waarom we eigenlijk alleen maar voor dit voorstel kunnen zijn en geen alternatief kunnen vragen. Het alternatief is ingewikkeld. De andere aandeelhouder wil het niet, Venlo, is wel een minderheidsaandeelhouder, en er zijn fiscale complicaties. Over die laatste heb ik een vraag, want de Innovatoren was ooit eigendom van de Provincie en werd geëxploiteerd door de Provincie. Hoe zat dat toen? Kon dat toen wel? En waarom kon het toen wel en kan dat nu niet meer?

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter, weet ik niet, moet ik even uitzoeken. Dat zoek ik uit. Kom ik in de tweede termijn op terug.

De voorzitter: Oké, gaat u verder.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, dat schetst dus eigenlijk ook met de vragen, de opmerkingen hier in onze Commissie, dat het inderdaad een situatie is en een voorstel is met meerdere kanten, meerdere gezichten. Toch even komen tot de beantwoording van de vragen. Dat lijkt me ook goed. Nou goed, daar waar het gaat over de Villa Flora, voor de vraag van de heer Van Wageningen heb ik daar al proberen aan te geven dat dat ingewikkeld is. De heer Van Est stelt de vraag van: hoe kun je zien of er voldoende perspectief is voor de toekomst? Nou goed, de toekomst wordt natuurlijk langs twee kanten gevormd. Dat gaat natuurlijk om de exploitatie van het vastgoed, want daar hebben we het hier vandaag over. Anderzijds gaat het natuurlijk over de Campussuccessen, of het succes van de campus als je het zo wilt bekijken, en daar heb ik zojuist al van aangegeven, het zijn natuurlijk wel communicerende vaten, niet in financiële zin, maar wel in effecten. Dus in het voorbeeld wat we zojuist hadden met de Chemelot, zie je dat een succesvolle campus die veel bedrijvigheid naar zich toetrekt, waar veel innovaties plaatsvinden, die wordt aantrekkelijk. En daar waar het aantrekkelijk is om je te huisvesten, kun je ook iets doen met huurprijzen. Dat zie je dus ook heel goed bij Chemelot. En vandaar ook dat we destijds hebben gezegd dat de heer Kip, die CEO was bij de campus in Chemelot, ook deze campus van advies moet kunnen voorzien. Overigens is dat nu geïnstitutionaliseerd naar aanleiding van een aantal besluiten die uw Staten genomen hebben. Ook als het gaat over de Brightlands-samenwerking is dat een heel natuurlijk proces geworden, maar op dat moment was het ook een nadrukkelijke vraag van ons dat de heer Kip naar de financiële situatie van de vastgoed-bv ging kijken.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Klopt het dat de heer Kip heeft gezegd: het kan er eigenlijk niet uit, maar als je in de buurt wilt komen, dan moet je zo veel mogelijk dingen op die campussen zelf doen. Dus de Provincie moet er zelf activiteiten ontplooiën, en we moeten onze partners uitnodigen om activiteiten op de campus te organiseren. Dan komen we misschien in de buurt. Klopt het dat dat het advies van de heer Kip was?

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Min of meer ja, de grove bewoordingen ja.

De voorzitter: Gaat u verder.

Gedeputeerde Satijn: Dank. Dus ja, ik zat in een beantwoording van de heer Van Est. Het zijn communicerende vaten, en het een heeft effect op het ander. Dus als de campus als zodanig succesvol is, dan heeft dat een positief effect op de inkomsten aan de vastgoedkant. Nou goed, de heer Van der Valk, die had ook nog een aantal vragen gesteld. Is het hebben van vastgoed een kerntaak van de Provincie? Nou ja, het is als such natuurlijk nooit corebusiness van de overheid, maar het is wel een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling voor een campus. Zo zijn we hier ook de discussie

rondom campussen begonnen. Ja, wat je ook ziet is dat de Chemelot-campus, ik heb het voorbeeld al genoemd, ga ik niet nog voor een derde keer uitleggen, uiteindelijk een heel positieve bijdrage heeft. Niet alleen zozeer aan onderzoek, innovatie, maar in dit geval, uiteindelijk naar aanleiding van het besluit wat u ook recentelijk heeft genomen, ook op de vastgoedsituatie, maar ook op de relatie financieel tussen de Provincie Limburg en een aantal innovaties en onderzoeksinstellingen die daar plaatsvinden, dat juist vanuit een positieve ontwikkeling ook die financiering kan plaatsvinden, waardoor subsidies van dit huis uit hoeven te blijven. U zei dat een structurele bijdrage van € 8 ton niet eeuwig doorgaat. Dat klopt ook, want die bijdrage is van 2030. Dat staat ook zo in het voorstel, en dan houdt het ook op met het voorstel zoals het hier nu voorligt. Dus geen eeuwigdurend bedrag als ik het zo mag zeggen. Ja goed, u stelde ook: wat is de visie van de Provincie in het vastgoed? Is er sprake van een exitstrategie? Nou, in ieder geval tot 2030 niet. Ik bedoel, dat is ook waar we het met elkaar over hebben. Maar het is, en dat merkt u ook in het gesprek wat we hier met elkaar hebben, niet als such uitgemaakt dat de Provincie maar continu ... En u zei volgens mij met een infuus en druppelen, dat dat een situatie is zoals die in de toekomst zou moeten zijn. Kijk, wij gaan ervan uit met dit voorstel, dat wij tot 2030 de vastgoed-bv de ruimte bieden om die positieve exploitatie te gaan ontwikkelen, en die dus niet meer bij ons terugkomt. Dat is de inzet. Dat is ook waar de heer Kuntzelaers mij zojuist kritisch op bevroeg van: is dat een garantie? Nee, dat is geen garantie, maar wat ons betreft, met alles wat we weten, met alles wat we onderzocht hebben, en dat is nogal wat, is dit voorstel wat nu voorligt voor ons de basis om de vastgoed-bv van die campus een gezonde toekomst te bieden. Of dat zo zal blijken ondanks alles wat er gebeurt? Ook de geopolitiek, bij wijze van spreken, zou hierop van invloed kunnen zijn. We hadden het net over prijsindexcijfers, over onderhoudskosten. Onder alle omstandigheden, en door de experts die we geraadpleegd hebben, is dit wat ons betreft een gezond voorstel. En u herinnerde mij heel erg terecht aan het gesprek wat we met elkaar hebben gehad in december, toen stond ik daar, toen stond u daar, van: hoe zit dat nou met BASF? Nou, ik heb die wens en die opdracht van u letterlijk neergelegd in de aandeelhoudersvergadering. Dus we hebben daarna naar aanleiding van uw besluit hier het gesprek gehad met de aandeelhouders, daar zat ook BASF bij. En ik heb er ook letterlijk, ja niet letterlijk, uw woorden gebruikt, maar wel aangegeven van het is gewoon enorm belangrijk, wetende dat BASF zich meerjarig gecommitteerd heeft, daar ook uitspraken over heeft gedaan, dat onze Staten, dat bent u, ook behoefte hebben om dat op een andere manier gewaarborgd te zien. BASF heeft gezegd dat ze dat ook wilden gaan doen. Ik heb daar alleen nog niet echt iets over binnen bij wijze van spreken. Ik heb daar geen brief van liggen, maar ik heb wel, naar aanleiding van uw woorden ook, in de aandeelhoudersvergadering gezegd van: nou ik tref ook Staten aan die iedereen op blauwe ogen geloven, maar het ook belangrijk vinden dat er een soort van bevestiging komt van dat partnership. Dus eigenlijk het eerlijke antwoord, we zijn allebei eerlijk, op uw vraag van heb ik al iets, is nee. Maar ik heb het wel overgebracht in de aandeelhoudersvergadering, en ook zodanig datgene wat u aan mij gevraagd heeft uitgevoerd. En eigenlijk het antwoord wat ik toen in december aan u gaf, is nog steeds valide. Ze willen echt met meerdere partners op die campus die onderzoeken in die ketensamenwerking gaan uitbreiden, en we zien al dat de eerste onderzoeken vanuit....

De voorzitter: Mijnheer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Ja, dank u wel. Op zich tevreden met het antwoord rondom de communicatie in die aandeelhoudersvergadering met BASF. Het is ook niet zo heel lang geleden, dus de brief laat misschien op zich wachten. Ik verwacht wel dat de Gedeputeerde blijft monitoren van er komt

toch wel ergens een keer een soort overeenkomst of een convenant waarin we die afspraak bestendig hebben.

De voorzitter: Gaat u verder mijnheer de Gedeputeerde. Aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Ik ben dan weliswaar niet mijnheer Roemer, dat staat volgens mij nog wel op mijn bordje, maar ik wacht keurig op de voorzitter. Nee, ik blijf daarnaar vragen. Het is geen kwestie van monitoren. We gaan daar gewoon naar vragen, want het is belangrijk voor uw Staten. Dus we denken daar hetzelfde over. Mevrouw Jetten stelde de vraag over het A-label, omdat via de nationale richtlijnen ook verzocht is, of feitelijk afgedwongen wordt, dat ook dit soort panden ook een A-label krijgen. Is dat haalbaar en is hier rekening mee gehouden? Ja. Het antwoord is ja. Zowel in de financiële bijdrage als in de opdracht aan de vastgoed-bv staat dat deze gebouwen uiteindelijk ook het label A moeten krijgen. Dat is dus ook voorzien in de begroting dat men maatregelen kan nemen om dat resultaat te bereiken. En de doelstelling is ook dat dat zo is. Dus we gaan als het goed is daaraan voldoen. U stelde ook de vraag, en dat is ook net als ik al schetste, van: ook voor het onderhoud, is dat voldoende gedekt, ook als je gaat kijken naar het prijspeil? De vastgoedexpert, die alles voor ons heeft uitgezocht, geeft aan dat voldoende moet zijn. Dus we hebben op dit moment vertrouwen erin dat dat budget toereikend is.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag over dat label A+. Als ik zie hoeveel moeite, geld en energie het nu al kost om op te plussen naar niveau C. En dan A+, is het überhaupt haalbaar? Ik heb bijna zoiets van: dan zou je het hele gebouw moeten inpakken of zo? Dus dat is nog een vraag.

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter, ik ben geen inpakexpert, maar men heeft mij in ieder geval geïnformeerd dat het mogelijk is binnen de termijn die we hebben. De horizon 2030 staat er, en ons is door de vastgoedexpert aangegeven dat dat dus mogelijk is, dat het ook in de budgetten is opgenomen. Dat is alles wat ik erop kan toezeggen. Dus uw vraag was: kan me eraan voldoen? Ja. Is er ook voldoende budget voor om dat te realiseren? Het antwoord is ook ja. Als u aan mij vraagt op welke manier gebeurt dat, moet ik u het antwoord schuldig blijven. Helaas heb ik geen vak geleerd, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Zou u dat, misschien niet nu direct, met ons kunnen delen, want daar ben ik wel benieuwd naar **hoe dat moet om naar A+ te gaan?**

Gedeputeerde Satijn: Technisch bedoelt u?

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja.

Gedeputeerde Satijn: Dat zal ik navragen, en als ik dat ter beschikking krijg, zal ik dat aan u doen toekomen.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Oké, dank u.

De voorzitter: Mijnheer Franssen. Ik had u niet gezien.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Ja, dank u wel voorzitter. En aansluitend op de vraagstelling, misschien ongeveer dezelfde vraagstelling had ik ook in verband met de kosten. U zegt: wij denken daarmee uit te komen of volgens het advies. Maar dan is mijn concrete vraag: wanneer is het advies dan opgesteld en wanneer zijn de kosten geraamd?

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, bij het samenstellen van het rapport. Dan moet ik even naar mijn buurman kijken. Dat is een wat meer technische vraag, maar we gaan het voor u opzoeken. Misschien dat ik er zo meteen even bij u op terug kan komen, maar dat zal een aantal maanden geleden zijn geweest. Maar goed, ik kom er even op terug voorzitter, waarschijnlijk tweede termijn dan.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Ja, maar u geeft dan eigenlijk al, als ik mag voorzitter, het antwoord, want dan is eigenlijk die kostenraming achterhaald. Toevallig heb ik de nieuwe kostenindicatie per 1 januari gezien wat doorgevoerd wordt, en dan zit je aan minimaal een besteding van 25%, en als er dan geen contracten zijn getekend ter uitvoering en het zou het op gegeven moment uitbesteed worden, dan zitten we waarschijnlijk op 50%. Dus deze cijfers die hier gepresenteerd zijn, zijn in feite al helemaal achterhaald. Zo snel gaat het vandaag de dag in de bouw. En ik denk bouwdeskundigen kunnen dat ook bevestigen, maar ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Franssen.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter, het antwoord is 29 september 2022. Ja, u roept dat nu en u riep dat net ook. Ik kan dat niet bevestigen of dat zo is, 25%. Het lijkt mij veel en hoog. Maar goed, uw signaal is, volgens mij, dat probeert u ons mee te geven, dat dat budget toereikend is, en wilt u dat nog eens dubbelchecken? Nou, ik kan dat voorzitter. **Ik denk dat het ook goed is als we u toch nog een brief gaan sturen over de fiscaliteit, dat we daar ook nog even op inzoomen, wat ons betreft dan, hoe het nu precies zit met die kostenstijging.** Ook om u gerust te stellen, want ik hoorde dat u zei, en de vraag was net ook door mevrouw Jetten gesteld, en dat is meer uw generieke zorg van als we hier een budget vaststellen: is dat dan uiteindelijk nog wel toereikend en komt die dan niet alsnog volgend jaar bij ons terug, van: ja god, het was toch heel ernstig die prijsstijging. **En zo zie ik uw oproep ook, dus ik neem dat dan mee voorzitter, een toezegging.**

De voorzitter: Mijnheer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Voorzitter, ik zal u nog één technisch aspect meegegeven, ook ter aanvulling van mevrouw Jetten. Als we het hebben over de A+-status, de hoogste status, want het loopt door tot E, en u spreekt over duurzaamheid, dan zeg ik u: 1, u wilt isoleren? Dan noem ik het voorbeeld PUR-platen. Dat was vroeger de PUR. Die zijn per 1 januari gewoon 25% tot 28% al gestegen,

en die worden doorgevoerd vanuit de fabrikant. En zo kan ik u een heel aantal stoffen benoemen, dus vandaar mijn zorgen in dezen.

De voorzitter: Dank u mijnheer Franssen.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, die zorg heb ik goed gehoord, maar we komen daar nog even op terug. In die zin wil ik de heer Franssen danken voor het overbrengen van zijn zorgen. En, nogmaals, we gaan er nog eens even goed naar kijken. Mevrouw Jetten stelde ook de vraag: is er een plan B voor de ontwikkeling van de campus? Indien de voorspelde tekorten oplopen, hoe vangen we die tegenvallers dan op? Ja, ik heb zojuist al aangegeven: er zijn een aantal zaken hier te onderscheiden. Het gaat om twee verschillende bv's. Dus de campusontwikkeling zit in een andere bv dan waar we het feitelijk vandaag over hebben. Hier gaat het even over de exploitatie van het vastgoed. Stel dat uiteindelijk het zo zou kunnen zijn dat die campus niet slaagt in haar missie, om welke reden dan ook, ja, dan zal dat natuurlijk ook merkbaar zijn in de resultaten van de vastgoedexploitatie. Maar volgens mij hebben we dan echt met u als Staten het gesprek te voeren, want dat betekent niet zozeer dat er een probleem zit in de vastgoedexploitatie maar met name in dat de campus zijn voorspelde of voorgenomen successen niet behaalt, en dat dat dan zijn effect heeft. Maar dat zal als eerste zichtbaar zijn op de campus waar dan natuurlijk een afnemende activiteit gaat zien. En vervolgens zal het dan ook zijn consequenties kunnen hebben voor de verhuurbaarheid van het vastgoed. Dus dat is wel met elkaar verbonden. We hebben het hier over de vastgoed-bv, maar dat zou merkbaar moeten zijn op beide activiteiten. Maar volgens mij hebben we dan een andere situatie met elkaar dan alleen een slechtlopende vastgoedexploitatie. Dan hebben we gewoon een campus die op kiepen staat, en dan hebben we volgens mij gewoon het gesprek met u daarover te voeren, nog voordat het zover is, voorzitter, wat mij betreft. Ja, mevrouw Depondt, daar ben ik al wat langer bij blijven stilstaan. De enige suggestie die zij nog had was: kan de financiering ook komen uit de jaarresultaten in plaats van de immunisatiereserve? Dat kan. Dat is een politieke keuze. Maar als dat negatief is, heeft dat ook bouwkundig wel hetzelfde effect? Zeker wel ja. Maar goed, dat is een keuze. Politiek is er gezegd: wij vinden het sympathieker of beter dat het via het jaarresultaat van de bv loopt. Ja, dan komen we automatisch uit bij het punt waar we nu ook staan. Dat heeft er alles mee te maken dat we qua alle beleidsmiddelen op dit moment uitgeput zijn, dus dat we al heel snel naar de reserve kijken. En of we dat nou leuk vinden of niet, dat is wel het resultaat. Ja, de heer Kappelle had een aantal vragen over mitigerende maatregelen. Nou goed, er zijn natuurlijk taakstellingen opgenomen, en dat is niet alleen gerelateerd aan de vastgoedexploitatie, als ik het zo mag zeggen, maar het gaat ook over alle kosten en activiteiten binnen een bv om in control te zijn. U heeft ook gezien in het voorstel dat wij scherp sturen op nakoming ervan. Dus we er zitten er in die zin ook bovenop. En een van de maatregelen die heel zichtbaar is, is dat we in de directie van de bv ook echt een vastgoedexpert een heel prominente positie geven, die ook echt kan acteren om het even zo te zeggen. Dat is een belangrijke beheersmaatregel, ook wat ons betreft. U zei: de kans-impact-risicoanalyse is noodzakelijk en ontbreekt in het voorstel. Nou, we hebben natuurlijk een aantal risico's opgenomen. Die staan in paragraaf 5 van het voorstel. En we hebben natuurlijk ook een aantal rapporten die eronder liggen. Het rapport van Kip werd al even genoemd, het Facton-rapport, een BN-rapport, dat ligt vertrouwd ter inzage, waarin natuurlijk een hele hoop zaken zijn opgenomen die feitelijk een antwoord zouden kunnen geven op uw vraag. Dan de heer Lodewijks. Nou goed, de heer Lodewijks zei: provinciale rol intensieve vastgoed ten opzichte van andere campussen, kunnen we dat explicieter maken? Ja, wij wilden gewoon allereerst een heel stabiele vastgoedsituatie hebben in Venlo. Dus ons is er alles aan gelegen, en dat heb ik zojuist in

een iets andere bewoording naar uw collega's verwoord, dat wij eigenlijk deze discussie, zoals we die nu met elkaar hebben, niet meer hebben. Wij willen dat die campus kan ontwikkelen, dat het vastgoed kan renderen, met de opmerkingen van mevrouw Depondt dat er altijd wel mogelijk twee minnetjes zitten op twee gebouwen. Mogelijk, maar we willen vooral met elkaar dat we een stabiele vastgoedsituatie hebben. Dat in de toekomst, als we het hebben over deze campus, we het echt gaan hebben over de inhoud en de groei van de campus, en niet meer over dit onderwerp. Dus dat is feitelijk wat we willen. Ik heb al zojuist even bij de heer Kappelle ook aangegeven: we hebben niet voor niets die vastgoedexpert in positie gebracht. Wij willen gewoon in control zijn, ook als aandeelhouders, maar ook ervoor zorgen dat we, met de investeringen die we mogelijk nu met elkaar gaan doen, ook die toekomst van de situatie hebben geborgd. U gaf ook aan van: goed, ik lees ook dat het totaal in het vooruitzicht gestelde bedrag in tranches wordt afgeroepen. Dat is ook juist. In het rapport wat ter inzage ligt, hebben we ook aangegeven welke investeringen nodig zijn. Die willen we ook stapsgewijs doorlopen, en willen ook zien wat die effecten zijn. Dus ook daar weer een beheersmaatregel om ervoor te zorgen dat de aandeelhouders goed grip blijven houden op de financiën die ter beschikking worden gesteld door dit huis, om ervoor te zorgen dat die ook renderen en ook effect kennen in het totale vastgoedplaatje van deze campus, voorzitter. Ja, u stelde ook de vraag: wat is de rol en inzet van de Provincie als die campus gaat groeien? Nou, dat is een beetje een droomscenario als ik het zo mag zeggen, als ik kijk hoe we nu met elkaar spreken. Maar we hebben ook feitelijk gezegd in de brede Brightlands-discussie dat wij een andere rol willen opnemen als Provincie. Eerst waren we initiator en nu zijn we facilitator. Dus in de tweede stap zijn we al terughoudender. Dat geldt eigenlijk ook voor deze campus. Dus nu neemt mogelijk de Provincie haar verantwoordelijkheid. Dat hebben we in het verleden ook gedaan. In de toekomst is het echter onze overtuiging dat niet alleen de Provincie dat moet doen maar ook andere partijen. Goed, de heer Ernst had gevraagd over een nieuwbouwscenario in euro's. Ja, dat is meegenomen in het Facton-rapport. U heeft dat ongetwijfeld gelezen. Ik ken u als een dossiertjger wat dat betreft. En we hebben verder ook al geschetst in het rapport: kijk, ga je over nieuwbouw, kost je dat € 26 miljoen. Dat is een ander bedrag dan waar we het nu over hebben, en dat zal dan, bij gebrek aan beleidsmiddelen, dat is niet om flauw te zijn, maar dat is gewoon zoals het nu is, ook naar diezelfde reserve toe moeten om dat te gaan bekostigen met elkaar. En wij hebben de afweging gemaakt dat deze, laten we hopen, eenmalige investering met elkaar uiteindelijk ervoor zal moeten zorgen dat er een gezonde exploitatie is in de gehele bv zeg ik erbij, dus er zijn ook andere gebouwen, dan dat we nu eenmalig € 26 miljoen moeten trekken en ook nog sloopkosten en dat soort zaken. Dus dit is een afweging. Dus dat is feitelijk de situatie zoals die is. Dat is een belangenafweging waarom de keuze die u mogelijk naar voren brengt, niet de keuze is die wij in het voorstel hebben opgenomen. De heer Kuntzelaers, daar heb ik ook al in het begin mee gewisseld waar ons beider ongemak zit, en hoe we die mogelijke toekomst gezamenlijk zien. Mevrouw Palmen, die heeft, voor zover ik het heb kunnen horen, meer een beschouwing gegeven op de campus, en geen vragen gesteld. Klopt dat? En de heer Franssen, zojuist al een aantal vragen mee gewisseld, of in ieder geval antwoorden en zaken mee gewisseld, dat er nog altijd onzekerheid zit rondom die prijsstijging. We gaan dat nog eens een keer goed bekijken. **Ik moet eerlijk zeggen, het percentage van 25%, ik sluit niet uit dat dat voor PUR-platen geldt, maar over het algemeen zie ik lagere cijfers. We gaan het nog een keer goed uitzoeken voorzitter.** Maar u heeft ook de vraag gesteld: zijn er actuele of te verwachten ontwikkelingen die we mee moeten nemen in de campusontwikkeling? Nou goed, vastgoed is een belangrijke randvoorwaarde voor deze campus, dus het is wel een stap die we wel met elkaar moeten maken om ervoor te zorgen dat die campus een volgende stap van ontwikkeling gaat doormaken, dus dat is zeker zo. Dus op het moment dat een besluit zou vallen om dit niet te gaan doen, dan heeft dat

inderdaad ook effect op de campus, maar niet degene die u waarschijnlijk nastreeft. De eenheid van sturing waar u naar vroeg, dat is ook op initiatief van deze Staten gebeurd, is inderdaad ingevoerd. En juist daarin zit natuurlijk de kracht om die integrale aanpak te gaan stimuleren. Alleen, op dit moment zien we dat dat nog niet kan, omdat we met de situatie zitten waar dit voorstel voorligt. Want die integrale sturing ziet ook toe op de vastgoed-bv, en daar zitten we vandaag voor bij elkaar. Dus we zien wel dat daar zeker qua organisatieperspectief meer samenwerking is, dat er nu ook één eenheid is, waar dat vroeger nog niet vanzelfsprekend was. Maar als het echt gaat om directe resultaten in de vastgoed-bv, dan hebben we de discussie nu met elkaar te voeren zoals we die met elkaar voeren. Nou, dat is op zich wel een terechte vraag van: waarom gebeurt het nu pas dat er een vastgoedexpert wordt aangesteld? Nou, dat is ook even aanzien natuurlijk met de ervaring die er al zat in de bv en datgene wat nodig is. En ik zeg u er ook heel eerlijk bij: ook de acute situatie, waarvoor we hier vandaag bij elkaar zitten, heeft ons ook wel bewogen om daar heel snel op door te pakken, om die vastgoedexpertises ook echt aan te bieden aan de directie, om ervoor te zorgen dat de discussie die we nu hebben met elkaar echt de laatste is op dit onderwerp en deze inhoud voorzitter. Dan constateerde u dat er mogelijk een tikfout zat in de begroting. 2039, dat is geen tikfout. Dat is een onderdeel van het verzoek van de partij van mevrouw Depondt om in een tabel een genormaliseerde begroting weer te geven, en hierbij zowel op de korte termijn, dat is 2022, als de lange termijn, 2029 tot 2030, de impactontwikkelaar van de ontwikkeling van een campus weer te geven. Voorzitter, daarmee heb ik de vragen van uw Commissie naar ons inzien beantwoord.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Ik ken de heer Satijn als iemand die met militaire precisie alle vragen beantwoordt, maar ik heb de antwoorden op mijn vragen nog niet mogen vernemen.

De heer Smeets (SVL): Ja, denk ik. Er is veel gezegd, maar mijn vragen zijn helaas niet aan bod gekomen. We kunnen dat misschien even kwalificeren tot één vraag. Ik had u gevraagd naar de commitment van BASF. Nou, daar is op zich op geantwoord door het feit de inbreng in de aandeelhoudersvergadering. Maar ik ben toch benieuwd naar de visite van de Gedeputeerde op de commitment van het overige bedrijfsleven in Venlo, wat in mijn optiek op dit moment nog vrij regionaal is. Hoe zit dat met het langjarig commitment van het overige bedrijfsleven, zowel in het vastgoed als in het concept Brightlands?

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde, aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Mijnheer de voorzitter, en laat ik beginnen met mijn excuses aan te bieden aan de heer Smeets, want u heeft natuurlijk helemaal gelijk. Dus het aanzien van militaire precisie heeft een aardige deuk opgelopen. De antwoorden zijn er natuurlijk wel. Kijk, we zien er best een groot mkb. Maar u heeft gelijk dat Noord-Limburgs, en voor een deel Brabants, mkb zich al gericht heeft op die campussen, wat goed is. En dat je stap voor stap, en dat zie je gelukkig bij de startups een verbreding naar Limburg en de rest van Nederland. Dus je ziet wel dat die eerste stappen, die een aantal campussen al doorgemaakt hebben, echt wel aan het gebeuren zijn. En onze verwachting was echt dat met het nader commitment van BASF, waar ik met de heer Van der Valk over gewisseld heb, ook zal zorgen dat andere bedrijven zich gaan richten op deze campus. Is het daarmee op dit moment zo dat heel Nederland in

investeert in die campussen? Het antwoord is nee. Maar u heeft ons ook een dienst bewezen die we nog hebben kunnen effectueren. Dat is om ervoor te zorgen dat we op centraal niveau ook een loket krijgen voor het mkb. Dat is nog niet gerealiseerd. Daar zijn we druk mee bezig op dit moment, en dat was volgens mij een voorstel van u om ervoor te zorgen dat iedere campus op een zo goed mogelijke manier wordt bediend met aanhaking van het mkb aan het grotere bedrijfsleven. Dus dat is work in progress. We zien commitments van het mkb, wat met name Noord-Limburgs, Brabants, voor een deel Gelderland is, dus echt een regio. Dat is ook echt de ambitie, en die is onverminderd voorzitter, dat we blijven inzetten op verdere aanhaking van een breder bedrijfsleven aan deze campus. Alleen, dat heeft tijd en ook commitment nodig, van iedereen en dus ook van ons. Maar laat ik daar niet flauw over doen. Ik denk dat de inzet die SVL heeft gedaan, voorzitter, om te komen tot een ondernemersloket, daar enorm in gaat helpen.

De voorzitter: Dank u voor de beantwoording. Mijnheer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Ja voorzitter, ik weet niet of ik dit voor de tweede termijn moeten bewaren, maar we hebben ook nog even gesproken over de immunisatiereserve. Daar wordt een flinke hap uitgenomen. Uw collega-Gedeputeerde zit stevig op de schatkist als het gaat om het temperen van uitgaven enzovoort. Ik had de vraag gesteld van hoe zit het College hierin, omdat wij toch met PS stevige afspraken gemaakt hebben over die immunisatiereserve, om die zo min mogelijk aan te tasten. En als we het doen, dan zuiveren we hem weer op termijn aan. Hoe denkt u daarover?

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gereputeerdere Satijn: Ja voorzitter, dat is een strakke begrotingsdiscipline die hier natuurlijk in dit huis geldt, en ik dacht dat ik dat beantwoord had, maar het is goed dat u ons daar even aan herinnert. We hebben aangegeven, kijk: op gegeven moment, ook via het construct van mevrouw Depondt, althans, het voorstel om bijvoorbeeld te werken via een jaarresultaat, wat natuurlijk op zich een politieke keuze is, maar op zich natuurlijk zuiverder is, dat snap ik, dat het uiteindelijke resultaat is, omdat we geen beleidsmiddelen meer hebben, dat automatisch die reserve vervalst. Het is een noodzakelijk kwaad als het ware. Het is niet zozeer dat we hier zitten van: we gaan die immunisatiereserve eens even lekker plunderen of zo, maar dat is gewoon het resultaat van het feit dat we aan het einde van een Statenperiode zitten, alle beleidsmiddelen op zijn, en er is feitelijk nog maar één optie, en dat is die immunisatiereserve. Dus mooier kan ik het in die zin niet maken. Ik heb ooit een keer een eerbare rol gehad om muntmeester te zijn. Dat ben ik niet meer. Ik kan ze niet bijdraaien. Maar dat is wel de uitleg die ik op dit moment kan geven. Dus, ja het is feitelijk een noodzakelijk kwaad. Als we beleidsmiddelen hadden gehad bij wijze van spreken, die daarin zouden voorzien, zou dat waarschijnlijk de verandering in de keuze zijn geweest, en dan was het niet ten laste gegaan van de immunisatiereserve. Het is een keuze uit soberheid, voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer Westhoff.

De heer Westhoff (BVNL): Ik wil nog even verder gaan op de vraag van de heer Smeets met betrekking tot de deelname van mkb en andere bedrijven. U geeft aan dat er inderdaad een behoorlijk aantal bedrijven zijn die zich hebben aangehaakt op de campus, maar dat is met name op het campusgebeuren

zelf. Maar hoe zit het met het vastgoedgebeuren? Want ik vraag me inderdaad af, of in combinatie met de heer Smeets, hoe zit het daarmee? Ik bedoel, het zijn allemaal lokale bedrijven. Die hebben allemaal hun eigen werkplek of hun eigen bedrijf daar in de buurt. Gaan die ook op de campus zitten?

Gedeputeerde Satijn: Dat is natuurlijk wel datgene waar nu strak op gemonitord wordt sinds een relatief korte tijd, dat we de campusorganisatie ook echt richten op bedrijven die toegevoegde waarde hebben voor de campus, en zich daar ook gaan vestigen. Wat dat betreft moet ik het hier opnemen voor de campusorganisatie. Er heeft ook een vorm van ontwikkeling plaatsgevonden dat er ook op enig moment, dat is nu niet meer zo, bedrijven zaten die het zagen als een verhuurlocatie, een bedrijvenverzamelgebouw als u het zo wilt bekijken. In het begin is dat zeker aan de orde geweest, maar op dit moment is dat niet meer zo. Dus op dit moment wordt ook echt gekeken naar partijen die zich langdurig willen verbinden met de campus op inhoud, dat die zich daar ook gaan vestigen. Maar het is natuurlijk ook zo dat niet alle kantoren van BASF op dit moment, om dat voorbeeld maar even te nemen, op de campus zitten, want die hebben ook nog een vestiging in Nunhem. Dus wat dat betreft is het een combinatie van. Maar er was ooit sprake van dat er ook bedrijven zaten die, als je het zo een beetje streng wilt zeggen, oneigenlijk op de campus zaten. Dat is niet meer zo. Dat zagen we op enig moment ook gebeuren. Daar heeft de campusorganisatie al op ingegrepen. Dus op dit moment zitten daar alleen nog partijen op die campus die ook echt inhoudelijk een relatie hebben met die campus. Of dat nou gaat over laboratoria, innovatie, startups, dat zijn allemaal bedrijven, op dit moment, die dus die verbinding met die campus hebben en ook willen uitbreiden. Dus er vinden ook gesprekken plaats aan de voorkant. Een soort van screening dat er ook op wordt toegezien dat dat ook wordt gerealiseerd. Dat heb ik ook gemonitord. Dus er vinden ook gesprekken plaats met partijen die mogelijk iets te lang op de campus blijven en iets te weinig toevoegen. Dat klinkt misschien wat streng maar ik probeer het even goed uit te leggen, want ik snap uw vraag. Het moet dus niet het karakter hebben van een bedrijfsverzamelgebouw, laat dat helder zijn.

De voorzitter: Dank u voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn. We gaan nu over tot de tweede termijn. Ik geef het woord aan mijnheer Ernst. Mijnheer Ernst, u heeft het woord in de tweede termijn.

De heer Ernst (PVV): Die ga ik niet nodig hebben voorzitter. Ik denk aan de hand van de beantwoording van de vragen weet ik voorlopig even genoeg. Ik heb op dit moment geen vragen, en we zullen hetgeen ter tafel is gekomen in overweging nemen en tijdens de Statenvergadering verder bespreken. Tot zover, dank u.

De voorzitter: Mijnheer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel voorzitter. Ja, onze vragen, vooral technisch gericht op de eerste termijn, zijn nu dus beantwoord. Eén vraag is er open, dus daar zouden we nog antwoord op krijgen. Dat wordt nog nagekeken heb ik begrepen. Voor de overige zal ik een terugkoppeling doen in mijn fractie, en in het Statenvoorstel de woordvoering doen.

De voorzitter: Mevrouw Palmen.

Mevrouw Palmen (Omzien!): Dank u wel voorzitter. Ja ook dank voor de beantwoording namens mij, ook al had ik zelf niet echt concrete vragen. Die heb ik nu wel, want u zegt van dat gaat € 26 miljoen kosten, nieuwbouw. Als ik even snel tel, dan gaat de verbouwing tot 2030 in ieder geval tegen de € 15 miljoen aan kosten, ervan uitgaande dat er niet nog allerhande obstakels op het pad komen. Ja, € 10 miljoen is natuurlijk geen kattenpis, dat snap ik, maar daar krijg je dan wel een duurzaam, zoals mevrouw Jetten zegt, gebouw voor terug. Een nieuw gebouw ook, die aan alle eisen voldoet, wat misschien ook zodanig in te richten is dat bij het falen van de campus daar ook andere mensen zich in kunnen vestigen. Dus daarmee is het volgens mij toch niet zo'n heel verkeerd beeld om dat zo te doen. Dus nogmaals, graag daar de reflectie op waarom u daar dan toch geen heil in ziet? En een andere vraag, misschien is die eerder beantwoord in de Commissie, maar ik heb niet alle behandelingen over deze vastgoedzaak gevolgd: is dat gebouw al helemaal afgeschreven, want het staat er natuurlijk al een tijdje? Het moet bouwkundig afgeschreven, financieel afgeschreven. Ik weet het even niet, want € 15 miljoen op een afgeschreven gebouw vind ik dan nog eens dubbel lastig. Dat waren mijn vragen tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u mevrouw Palmen. Mijnheer Lodewijks.

De heer Lodewijks (VVD): Nee, geen verdere vragen, en volgende week zullen we dit voorstel publiekelijk dan ook steunen.

De voorzitter: Dank u mijnheer Lodewijks. Mijnheer Kappelle.

De heer Kappelle (Forum voor Democratie): Voorzitter, ook geen vragen of toevoegingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u mijnheer Kappelle. Geen vragen? Dank u. Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja, toch even terugkomend op die immunisatiereserve. Ik heb de Gedeputeerde wel een analyse horen geven van: jaja, het is misschien wel zuiverder als ik beleidsmiddelen had gehad enzovoort. Maar nou is mij een beetje onduidelijk wat het standpunt van het College nou is? Ik heb het niet meer gecheckt. Ik heb in mijn achterhoofd dat in december de prognose van het jaarresultaat 2022 zodanig hoog was dat in ieder geval die eenmalige investering nu daar wel uit gedekt zou kunnen worden. En nogmaals, het is inderdaad broekzak-vestzak maar het is wel zuiverder. Dus wat is nou het standpunt van de Gedeputeerde?

De voorzitter: Dank u mevrouw Depondt. Mijnheer Smeets.

De heer Smeets (SVL): Nee, geen verdere vragen.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Nee, ook geen vragen meer. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel voorzitter. Geen verdere vragen. Gezien de dynamiek gedurende dit debat, vraag ik me af of we volgend week nog een heel geëntertainde versie gaan horen, of dat iedereen af zou kunnen doen met een eigen stemverklaring en dat we gewoon over kunnen gaan tot stemming, gewoon om wat tijd te pakken volgende week? Het is maar een suggestie.

De voorzitter: Mijnheer Van Wageningen.

De heer Van Wageningen (D66): Dank u wel voorzitter. Wat ons betreft is het een serieus bespreekstuk. En ik zal ook zeggen waar de bespreking wat ons betreft nog over gaat. Die gaat niet over het idee van campussen in het algemeen. Dat is een goed idee. Dat delen we. Het gaat ook niet over het idee of de vraag of de Greenport-campus een goed idee is voor Noord-Limburg. Dat denken we ook dat het een goed idee is. Het gaat ook niet om de vraag of er vierkante meters voor nodig zijn om dat te huisvesten. Daar gaat het niet over. Het gaat ook niet over de vraag of de Provincie daar een rol in moet spelen of niet. Daar gaat het wat ons betreft niet over. Het gaat bij ons over de vraag: is dit de goede manier om die Provinciale verantwoordelijkheid op ons te nemen? En daar zijn we niet van overtuigd, dus daar moet nog een Statendebat op volgen. En ik heb nog één vraag gesteld die het voor ons kan verhelderen. U geeft aan: dit voorstel is het beste, onder andere vanwege fiscale redenen. En ik heb gevraagd: hoe zat dat dan met de situatie toen Villa Flora nog eigendom van de Provincie was? Dat is ooit al zo geweest. Waarom kon het toen wel en nu niet? Maar ik heb niet gehoord hoe u daarop gereageerd heeft? Dat kan aan mij liggen? Ja, ik wil nog op een puntje wijzen uit het andere stuk wat voorligt, de kwartaalreportage van de vastgoed-bv. Daarin, op de tabelpagina's, dat zijn altijd heel verademende stukken, want daar staan gewoon koele cijfers in en niet wat we ervan moeten vinden maar gewone cijfers, staat duidelijk in de tabel op pagina 3, de eerste tabel: er is zowel nog kantoorruimte beschikbaar in de box-in-boxen, dus Villa Flora als in de werkplaats Brightworks. In dat kwartaal is er verhuurd in werkplaats Brightworks, of extra verhuurd in werkplaats Brightworks, maar niet in box-in-box. En er zijn opzeggingen, wel in box-in-box, maar niet in werkplaats Brightworks. Ja, is dit niet weer gewoon een aanwijzing dat een ander soort vastgoed dan Villa Flora meer perspectief biedt voor de toekomst? En ja, daar graag in de tweede termijn nog een reactie op. We zullen het antwoord ook meenemen in het debat in de Staten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u mijnheer Van Wageningen. Mijnheer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Ja, dank u wel voorzitter. Voor ons absoluut een bespreekstuk. Waarom? Omdat de beantwoording van de Gedeputeerde ons helemaal niet geruststelt in combinatie met de analyse van mijnheer Kip. Die zegt van: 2030 is echt een te korte periode om levensvatbaar te zijn voor die campus. Met name de vastgoedportefeuille, daar moet een groei van 15% aan vastzitten. Dat zien wij niet terug, noch in die kwartaalrapportages en noch in de prognoses en de perspectieven. Dus dat schept voor ons erg veel zorgen. En het tweede verhaal is ook dezelfde vraag die mevrouw Depondt stelt van: het jaarresultaat 2022, biedt het voldoende soelaas om die eenmalige suppletie van € 8,5 miljoen te kunnen dekken? Dan is dat voor ons geen punt, want dan hebben we genoeg geld in de pocket. Maar met name een langetermijnperspectief zou je eigenlijk tussentijds moeten monitoren. 2026, 2028, die thermometer erin. Is dit nog steeds een haalbare kaart of moeten we toch op enig moment andere keuzes maken?

De voorzitter: Dank u mijnheer Van der Valk. Mijnheer Van Est.

De heer Van Est (50PLUS): Ja, dank u voorzitter. Voorzitter, ik heb enkele opmerkingen nog. Ik had één vraag gesteld van dat in het stuk stond dat de taakstellingen voor de begroting 2023 waren, en dat daar nog naar gezocht moest worden. En ik had gevraagd: hoe hard zijn die en zijn er consequenties aan als die niet gehaald worden? Het tweede punt is dat beroemde 2039, 2029-2039. Voor de verduidelijking, volgens mij bedoelt u dan de periode 2029 tot 2039, want nu staat er en, maar dan moet ik het interpreteren voor die periode. Alleen vind ik dat vreemd, omdat in het 'second opinion'-rapport eigenlijk staat van: hoogstwaarschijnlijk moet er nog wel iets na 2030 met de aandeelhouders. Dus in dat opzicht ligt hier toch volgens mij een verschil tussen hetgeen de Gedeputeerde zegt en wat in het 'second opinion'-rapport staat. Dan zijn we blij dat er nog een brief komt waarom eventuele andere oplossingen niet kunnen. Laat ik het zo zeggen, in dat opzicht vraag ik me af wie alle creatieve mogelijkheden heeft bedacht? Ik hoop dat het stuk ook tijdig wordt aangeleverd, zodat we eventuele aanvullende vragen nog van tevoren kunnen stellen, want misschien gaat de creativiteit van een simpel burgercommissielid verder dan van de ambtenaren. Dus dan zouden we die vraag eerder kunnen stellen als dat het in het debat moet worden gesteld. En we zouden dan ook graag willen zien wat bij die opties de financiële gevolgen zijn? En niet alleen waarom het niet kan, maar ook wat de financiële consequenties zouden zijn. Afsluitend, met dank voor al die beantwoordingen. U zei: ik heb comfort in dit voorstel en ik moet dit aan u overbrengen of u dit comfort ook heeft. Voor 50PLUS is de vraag van: hebben wij zo veel comfort dat wij dit aan de volgende Staten willen overlaten, op deze manier, met deze besluiting? Dat zal de afweging zijn zoals wij erin staan om te kijken of we dit voorstel kunnen steunen of niet. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Dan geef ik nu het woord ... Ja, even schorsen? Dan schorsen we vijf minuten.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, wilt u weer plaatsnemen? Ik geef nu het woord aan de Gedeputeerde voor de beantwoording in de tweede termijn. Aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Nog een aantal korte vragen van uw Staten. Mevrouw Palmen stelde de vraag: een nieuwbouw kost € 26 miljoen en status quo € 10 miljoen. Wat is het verschil? Nou ja, goed, dat betekent in ieder geval dat een behoorlijk bedrag aan eigen vermogen beschikbaar gesteld moet worden, want de situatie in de bv is zoals die nu is. Daarbij moet het gebouw nog geëxploiteerd worden, dus het blijft niet bij € 26 miljoen. Die afweging hebben wij inderdaad gemaakt als zijnde niet rendabel op dit moment. De vraag van mevrouw Palmen of de Villa Flora boekhoudkundig is afgeschreven; dat is niet zo. Er is nog steeds een boekwaarde in de bv. Normaal gesproken wordt een gebouw in veertig jaar afgeschreven. De Floriade is, zoals we met zijn allen weten, in 2012 geweest. De heer Van Wageningen had natuurlijk nogal een scherpe vraag als het ging over de vennootschapsbelasting. Destijds, daar heeft hij ook gelijk in, is de Innovatoren ontwikkeld en geëxploiteerd door de Provincie Limburg. Hoezo toen wel en nu niet? Bij de bouw in 2012 vielen overheden, provincies en gemeenten nog niet onder de vennootschapsbelasting. Dat is pas vanaf 2016 het geval en daarom is de afweging zoals ik die in de eerste termijn heb toegelicht. Op zich een terechte vraag, maar dat heeft te maken met de landelijke wetgeving omdat overheden toen nog niet onder vennootschapsbelasting vielen. Dan heeft mevrouw Depondt gevraagd naar een standpunt van de Gedeputeerde ten aanzien van het gebruik van het jaarresultaat ten opzichte van immunisatiereserve. Ik

heb zojuist toegelicht dat toen het document werd opgesteld in juni dat jaarresultaat nog niet duidelijk was. Dat is in december wel vastgesteld. Dat biedt ruimte om het financieringstekort te dekken, alleen dan zou dat initiatief om dat te wijzigen van uw Staten moeten komen. Ook dat heb ik mevrouw Depondt en de heer Van der Valk meegegeven. De heer Van Est had nog een laatste vraag: zijn er consequenties verbonden aan het niet halen van de taakstellingen? Nou ja, goed, met het aanstellen van die vastgoedexpertise willen wij maximaal borgen dat die taakstelling wordt ingevuld. Wij volgen dat maandelijks. Het kan nooit meer een verrassing zijn – niet voor ons, maar ook niet uit uw Staten – als daar een negatief resultaat uit zou komen, want we zitten daar per maand bovenop, voorzitter. Dat was het in de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u. Dan kunnen we ... Wie heeft er nog vragen? Niemand hè? Dan kunnen we dus concluderen dat het stuk doorgaat als besprekstuk naar de Staten, volgende week. Dan gaan we verder met het volgende punt. Ik dank de Gedeputeerde voor zijn inbreng.

T9242 Gedeputeerde Satijn zegt toe Provinciale Staten voor 10 februari schriftelijk te informeren over de gevolgen van het overhevelen van de gebouwen Villa Flora en Innovatoren op de provinciale balans en de onwenselijkheid hiervan.

T9243 Gedeputeerde Satijn zegt toe Provinciale Staten voor 10 februari schriftelijk te informeren over de haalbaarheid van de investeringen ten aanzien van de huidige prijsstijgingen.

De commissiegriffier,

L. van Birgelen

De voorzitter,

M.Th. Bosch